

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΕ΄

Τρίτη 21 Νοεμβρίου 2023

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 5755
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 1ο Γυμνάσιο Μεγάρων, το Νηπιαγωγείο «Ελληνογαλλική Αγωγή» και από το 1ο Γυμνάσιο Ραφίνας, σελ. 5735, 5736, 5737, 5742
3. Ανακοινώνεται ότι ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κωνσταντίνος Χατζηδάκης θα καταθέσει τον Κρατικό Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2024, σελ. 5731
4. Αναφορά στην Ημέρα Εορτής των Ενόπλων Δυνάμεων, ανήμερα της Εορτής των Εισοδίων της Θεοτόκου, σελ. 5734, 5735, 5737, 5738, 5739, 5740, 5743
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 5729, 5730, 5734, 5735, 5736, 5737, 5739, 5740, 5741, 5742, 5743, 5755

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Τετάρτης 22 Νοεμβρίου 2023, σελ. 5739

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας, για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας», σελ. 5729-5745

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 5729 – 5755

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί της κατάθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2024:

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 5731, 5732
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Κ. , σελ. 5731

B. Αναφορά στην Ημέρα Εορτής των Ενόπλων Δυνάμεων, ανήμερα της Εορτής των Εισοδίων της Θεοτόκου:

ΒΡΕΤΤΟΣ Ν. , σελ. 5735
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 5743
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. , σελ. 5734
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 5737
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. , σελ. 5740
ΡΑΠΤΗ Ζ. , σελ. 5739
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 5738

Γ. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 5729, 5730, 5734, 5735,
5736, 5737, 5739, 5740,
5741, 5742, 5743, 5755

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε. , σελ. 5731
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 5742, 5743
ΒΡΕΤΤΟΣ Ν. , σελ. 5735
ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ Ι. , σελ. 5734
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 5735
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 5737, 5741
ΚΕΛΕΤΣΗΣ Σ. , σελ. 5739, 5741, 5742, 5743
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 5737
ΜΠΟΥΜΠΑΣ Κ. , σελ. 5733, 5734
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. , σελ. 5740
ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 5729
ΡΑΠΤΗ Ζ. , σελ. 5739
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. , σελ. 5736
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 5732
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 5738, 5739, 5741
ΧΝΑΡΗΣ Ε. , σελ. 5730

Ε. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 5734

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΕ'

Τρίτη 21 Νοεμβρίου 2023

Αθήνα, σήμερα στις 21 Νοεμβρίου 2023, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.03' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας».

Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε στη Διαρκή Επιτροπή κατά πλειοψηφία και εισάγεται προς συζήτηση στη Βουλή με τη διαδικασία του άρθρου 108 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή, μπορούν να λάβουν τον λόγο όσοι έχουν αντίρρηση επί της κυρώσεως του μνημονίου αυτού για πέντε λεπτά και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εφόσον το επιθυμούν, για πέντε λεπτά και με την προϋπόθεση ότι δεν θα μιλήσει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής τους Ομάδας. Η ψηφοφορία θα γίνει μετά το τέλος της συζήτησης.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συνεπώς το Σώμα συνεφωνήσε.

Από τους συναδέλφους που έχουν δηλώσει ότι θέλουν να λάβουν τον λόγο -και βεβαίως, μετά θα μας πει και ποιος άλλος το επιθυμεί- ξεκινάμε με τον κ. Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Παπαηλιού, παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα μνημόνια κατανόησης μεταξύ χωρών σε διάφορους τομείς, εν προκειμένω στον πρωτογενή τομέα, είναι σημαντικά διότι προάγουν τη συνεργασία που επιβάλλεται στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας, των διακρατικών συναλλαγών και της διακρατικής δράσης που αποτελούν προϋπόθεση για την πρόοδο όλων των μελών. Η Ινδία αποτελεί μια ταχύτατα αναπτυσσόμενη οικονομία ενώ πρόκειται και για τεράστια καταναλωτική αγορά. Με τους ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης της ινδικής οικονομίας ενδυναμώνεται η αγοραστική δύναμη της μεσαίας τάξης που κατευθύνεται και στην κατανάλωση προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα και την αυξανόμενη ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Ενδεικτικά, στο μνημόνιο

αναφέρονται οι τομείς της πρωτογενούς παραγωγής που αφορούν τη συνεργασία των δύο χωρών.

Σημαντική είναι η αναφορά στη συνεργασία για την προστασία των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης και ονομασίας προέλευσης. Βάσει του σχετικού ινδικού νόμου κάθε ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει στον αρμόδιο οργανισμό της Ινδίας αίτηση για την καταχώριση προϊόντων, ούτως ώστε να κυκλοφορήσουν στην αγορά της Ινδίας με γεωγραφική ένδειξη. Τα ελληνικά προϊόντα που έχουν καταχωρηθεί, ως προϊόντα προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, είναι η μαστίχα Χίου, παρθένα ελαιόλαδα της Σητείας και της Καλαμάτας, ενώ αναμένεται και η ένταξη της ελιάς Καλαμάτας. Στην αναμονή είναι το ούζο, το τσίπουρο και άλλα προϊόντα για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις καταχώρισης αλλά δυστυχώς δεν έχει ολοκληρωθεί η σχετική διαδικασία και μάλιστα για κάποια θα έλεγα ότι αυτή έχει εγκαταλειφθεί.

Οι προσπάθειες εγκαταλείπονται ή δεν ξεκινούν καν για τους ενδιαφερόμενους φορείς του πρωτογενούς τομέα διότι το κράτος δεν αναλαμβάνει ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες ενίσχυσης της εξωστρέφειας και της προώθησης των υψηλής ποιότητας αγροτικών προϊόντων. Οι φορείς του πρωτογενούς τομέα αδυνατούν να υποστηρίξουν μόνοι τους την επιτυχή πρόσβαση των πιστοποιημένων προϊόντων στις διεθνείς αγορές, αφού απουσιάζει η συντονισμένη καθοδήγηση από το κράτος και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Απαιτείται η προώθηση των υψηλής ποιότητας αγροτικών προϊόντων από το κράτος σε συνδυασμό με τη σύμπραξη των θεσμικών φορέων, των συνεταιρισμών, των επιμελητηρίων και των αρμόδιων υπηρεσιών.

Στο μνημόνιο γίνεται, επίσης, αναφορά στον τρόπο συνεργασίας και τα μέσα υλοποίησης αυτής της συνεργασίας, όπως στην ανταλλαγή ερευνητικών, επιστημονικών και τεχνικών πληροφοριών, στην ενθάρρυνση δραστηριοτήτων μικτών επιχειρήσεων για τη συνεργασία μεταξύ των συνεταιριστικών, συνεργατικών και ιδιωτικών φορέων των δύο χωρών.

Επιπλέον, απαιτείται -και αυτό πρέπει να το υπογραμμίσουμε- η ενεργοποίηση των εμπορικών επιμελητηρίων και η δημιουργία αγροτικών επιμελητηρίων, προκειμένου οι άνθρωποι του πρωτογενούς τομέα να έρθουν σε άμεση επαφή με την πραγματική παγκόσμια αγορά και να κατανοήσουν τις απαιτήσεις της.

Στο υπό κρίση μνημόνιο συμβαλλόμενα μέρη είναι η Ινδία και η Ελλάδα. Η χώρα μας ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και λειτουργεί και στον αγροτικό τομέα βάσει των κανόνων της.

Από την ίδρυση της ως Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα η Ευρωπαϊκή Ένωση καθιέρωσε την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Η νέα ΚΑΠ θα μπορούσε να αξιοποιηθεί με τις πολιτικές «από το αγρόκτημα στο πιάτο», την πράσινη ανάπτυξη και τη βιοποικιλότητα

τητα, όμως το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ είναι ελλειμματικό.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο έγινε χωρίς διαβούλευση με τους φορείς και παραμένει στη λογική της απλής διαχείρισης των κοινοτικών πόρων χωρίς αναπτυξιακό σχεδιασμό και χωρίς εξειδίκευση συγκεκριμένων καλλιεργειών σε συγκεκριμένες περιοχές βάσει των επιστημονικών δεδομένων, ούτως ώστε τα σχετικά προϊόντα να διατίθενται και στην παγκόσμια αγορά. Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο δεν προσανατολίζεται στη στήριξη των μικρών αγροτικών επιχειρήσεων. Μεταφέρονται πόροι ύψους ενός δισεκατομμυρίου από τον Πυλώνα 1 στον Πυλώνα 2 και αυτό δημιουργεί προβλήματα στην ενίσχυση των μικρών αγροτικών εκμεταλλεύσεων.

Επίσης, το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο μεταθέτει στο μέλλον το ζήτημα της σύγκλισης των δικαιωμάτων διατηρώντας τις ανισότητες του παρελθόντος, κυρίως έναντι των νέων αγροτών και δεν προβλέπει την αναπλήρωση και στήριξη του εισοδήματος των μικρών παραγωγών που θα βρεθούν χαμένοι. Δεν στηρίζει πολιτικές νησιωτικότητας και ορεινότητας. Δεν προβλέπει τη στήριξη μικρών επιχειρήσεων που θα μείνουν εκτός αναδιανεμητικής ενίσχυσης. Δεν προβλέπει τη στήριξη των ΠΟΠ, γεωγραφικής ένδειξης προϊόντων ενώ απουσιάζει η εξειδίκευση για τη διαχείριση των οικολογικών σχημάτων.

Απαιτείται ανασχεδιασμός του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου και ανακατεύθυνση των πόρων για τη στήριξη των ασθενέστερων και πιο ευάλωτων αγροτών και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ελληνικής γεωργίας έναντι της πολλαπλής κρίσης με την κλιματική, υγειονομική, ενεργειακή και άλλες διαστάσεις της. Ενώ, λοιπόν, ο αγροτικός τομέας της χώρας έχει δυνατότητες να ενισχύσει και να αναβαθμίσει την εξωστρέφειά του με αύξηση των εξαγωγών, σε εθνικό επίπεδο αντιμετωπίζει προβλήματα βιωσιμότητας.

Ειδικότερα, η οριζόντια και μεγάλη μείωση των ενισχύσεων σε αυτή τη φάση της προκαταβολής της βασικής ενίσχυσης και τα συνολικότερα προβλήματα στο πλαίσιο της καταβολής των ενισχύσεων έχουν δημιουργήσει εύλογα μεγάλη ανησυχία στον αγροτικό κόσμο. Παράλληλα, η Κυβέρνηση αποδιοργανώνει, αποστελεχώνει και υποστελεχώνει συνειδητά και συστηματικά τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, του ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά και του ΕΛΓΑ που θα πρέπει να υλοποιήσουν υπό αντίξοες συνθήκες και με αυτά τα δύσκολα δεδομένα τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Συμπερασματικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται αλλαγή πλεύσης στην αγροτική πολιτική, ώστε η ελληνική γεωργία και η κτηνοτροφία να μπορέσουν να επωφεληθούν και του Μνημονίου Συνεργασίας με την Ινδία, το οποίο κυρώνεται σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Εμμανουήλ Χνάρης και θα ακολουθήσει ο κύριος Υπουργός, ο οποίος θέλει να προηγηθεί στην ομιλία του.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΝΑΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ξεκινήσω την εισήγησή μου θα ήθελα αρχικά να αναφερθώ στη σημασία του πρωτογενή τομέα και στη γενικότερη άσκηση της αγροτικής πολιτικής της χώρας.

Ο πρωτογενής τομέας διαδραματίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας λόγω της συνεισφοράς του τόσο στην ανάπτυξη του ΑΕΠ όσο και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Η σύνδεσή του με άλλους κλάδους της οικονομίας αναδεικνύει ακόμα περισσότερο τη σπουδαιότητά του.

Θεωρούμε, λοιπόν, ότι το παρόν νομοσχέδιο, χωρίς να θέλω να το υποτιμήσω, δεν θα έπρεπε να αποτελεί το πρώτο νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Προτεραιότητά του θα έπρεπε να αποτελεί η επίλυση καίριων ζητημάτων της αγροτικής πολιτικής, όπως είναι το υψηλό κόστος παραγωγής, η έλλειψη εργατών γης, η τροποποίηση κανονισμού του ΕΛΓΑ και η εφαρμογή της νέας ΚΑΠ. Ειδικά για την τελευταία θεωρούμε

πως βρίσκεται σε λανθασμένη κατεύθυνση και γνωρίζοντας, όπως μας είπε χθες ο κύριος Υφυπουργός ότι έχει ξεκινήσει η τροποποίησή της και πάλι χωρίς απολύτως καμία διαβούλευση, όπως έγινε και με την ισχύουσα.

Επιπλέον, έχει ήδη επισημανθεί από την παράταξή μας ότι στις 27 Οκτωβρίου πληρώθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η μικρότερη προκαταβολή βασικής ενίσχυσης των τελευταίων χρόνων στον αγροτικό κόσμο της χώρας.

Παρά την επιμονή μας χθες, ο κύριος Υφυπουργός δεν μας έδωσε πειστική απάντηση στα ερωτήματα που του θέσαμε, ούτε για το χρονοδιάγραμμα των επόμενων πληρωμών, ούτε για την αποκατάσταση των αδικιών, ούτε για την προετοιμασία που δεν έχετε κάνει για την καταβολή των ενισχύσεων των οικολογικών σχημάτων με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον κίνδυνο που ελλοχεύει να έχουμε παρόμοια προβλήματα στην επόμενη πληρωμή.

Η μετάθεση της αποτυχίας του συγκεκριμένου εγχειρήματος δεν αναρρίθκει την πολιτική σας ευθύνη, κύριε Υπουργέ, δεδομένου ότι ο τελευταίος δεν νομοθετεί, αλλά εφαρμόζει την κυβερνητική πολιτική.

Έρχομαι τώρα στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Αφορά την κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για τη συνεργασία στον τομέα γεωργίας που υπεγράφη στις 25 Αυγούστου 2023 στην Αθήνα. Η κύρωση του παραπάνω μνημονίου έχει ως σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Ινδίας και έχει ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα μας. Η σπουδαιότητα αυτής έχει να κάνει με τη θέση που έχει πλέον αποκτήσει η Ινδία στη διεθνή οικονομία.

Η εξέλιξη της Ινδίας τα τελευταία χρόνια σε παγκόσμιο οικονομικό επίπεδο είναι πλέον ραγδαία και μάλιστα εκτιμάται ότι ως το 2075 θα έχει καταστεί η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, ξεπερνώντας ισχυρές χώρες, όπως είναι η Γερμανία, η Ιαπωνία και η Αμερική. Ειδικότερα, η ανάπτυξη της τεχνολογίας, η πρόοδος στην καινοτομία, η ενδυνάμωση της παραγωγικότητας των εργαζομένων και η ανάπτυξη του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου επιβεβαιώνουν την παραπάνω εκτίμηση.

Το εν λόγω μνημόνιο θα ενδυναμώσει τις σχέσεις και τους δεσμούς μεταξύ των δύο χωρών, που έχουν αποτυπωθεί από τη σύναψη του Μνημονίου Αμοιβαίας Κατανόησης, που είχε συναφθεί μεταξύ τους το 2001 και κυρώθηκε το 2002.

Τα παραπάνω τεκμηριώνουν ότι θα συμβάλει επιπλέον στη στενή συνεργασία των δύο κρατών στον αγροτικό τομέα με αμοιβαίο όφελος μέσω ενός ειδικότερου πλαισίου συνεργασίας με σκοπό την επίτευξη μιας βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης. Ωστόσο, για την επίτευξη της ως άνω συνεργασίας κρίνουμε ότι πρέπει να υπάρχει από μέρους μας ο κατάλληλος σχεδιασμός και προγραμματισμός για την κατηγορία των προϊόντων που στοχεύουμε για εξαγωγή, για τα οποία θα πρέπει να διαθέτουμε πλεονάζοντα, δεδομένου ότι η Ινδία είναι μια πολύ μεγάλη αγορά και το εμπορικό μας ισοζύγιο είναι ελλειμματικό.

Με ποιον θεσμικό τρόπο, όμως, θα γίνει αυτό; Μέσω της επαφής των εμπορικών επιμελητηρίων, των συνεταιριστικών οργανώσεων, των οργανώσεων παραγωγών, καθώς και των ιδιωτικών τηλεοπτικών επιχειρήσεων, θα καθίσταται δυνατή και πιο ολοκληρωμένη η προώθηση των ελληνικών αγροτικών προϊόντων.

Τέλος, προς διευκόλυνση των συμβαλλομένων απαιτείται η λήψη μέτρων για την απλοποίηση των εμπλεκόμενων διαδικασιών και υπηρεσιών και αποφυγή της γραφειοκρατίας μέσω της χρήσης ψηφιακής τεχνολογίας.

Συνοψίζοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρούμε ότι το εν λόγω νομοσχέδιο κινείται προς θετική κατεύθυνση, δεδομένου ότι συμβάλλει στη στενότερη συνεργασία μεταξύ της χώρας μας και της πολυπληθέστερης χώρας του κόσμου. Ωστόσο απαιτείται από μέρους μας σχεδιασμός, οργάνωση, μεθοδικότητα και εργατικότητα για την επίτευξη όλων των ανωτέρω. Η υλοποίηση αυτής της σύμβασης θεωρούμε ότι θα αποβεί προς όφελος της χώρας μας, γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής ψηφίζει θετικά.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Αυγενάκης.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρίσκομαι ενώπιόν σας σήμερα για την επικείμενη κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Ινδίας, μια συνεργασία η οποία, στηριζόμενη στα πανίσχυρα θεμέλια της μακροχρόνιας σχέσης μας, αναβαθμίστηκε σε στρατηγική σχέση. Οι σχέσεις Ελλάδας και Ινδίας τα τελευταία χρόνια έχουν βελτιωθεί αισθητά. Η επίσκεψη του Πρωθυπουργού Μόντι στην Ελλάδα και η συνάντησή του με τον Έλληνα Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη μόλις τον περασμένο Αύγουστο επισφράγισε με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο ότι υπάρχει η βάση για ένα ευρύτερο πλαίσιο διμερούς συμπόρευσης, από την οικονομία, την άμυνα έως τον πολιτισμό, τον τουρισμό, αλλά και τον αγροδιατροφικό τομέα.

Σε αυτό το πλαίσιο συζητούμε σήμερα μια νέα επικαιροποιημένη συμφωνία που έρχεται ως επιστέγασμα των εκτεταμένων επαφών που είχα τόσο με τον Πρέσβη της Ινδίας, όσο και με τους αρμόδιους Υπουργούς στο ταξίδι μου στην Ινδία πριν από δύο μόλις εβδομάδες. Και σας ενημερώνω ότι έχουμε ήδη προγραμματίσει να επισκεφθεί τη χώρα μας στις αρχές Ιανουαρίου ο Υπουργός Ιχθυηρών, Κτηνοτροφίας και Γαλακτοκομίας κ. Πάρσοταμ Ρουπάλα, προκειμένου να ενισχύσουμε περαιτέρω αυτή τη συνεργασία με έμπρακτα αποτελέσματα.

Το Μνημόνιο Συνεργασίας είναι μια έμπρακτη απόδειξη της εξωστρέφειας που έχουμε καταφέρει. Είναι ένα μικρό δείγμα της αναγνώρισης που λαμβάνει η χώρα μας διεθνώς ως μία υπολογίσιμη δύναμη που μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στα διεθνή τεκταινόμενα.

Περνάω στα του Μνημονίου Κατανόησης και Συνεργασίας στον τομέα της γεωργίας που συζητούμε σήμερα. Με την ψήφιση του σχεδίου νόμου πετυχαίνουμε τη συνεργασία μεταξύ δύο χωρών στον τομέα της γεωργίας, αλλά και την περαιτέρω ενίσχυση των διμερών σχέσεων των δύο αυτών χωρών.

Το σύμφωνο κινείται στον άξονα της ανταλλαγής και διάχυσης γνώσης μεταξύ των δύο χωρών σε πληθώρα τομέων που βρίσκονται στο ευρύ φάσμα της γεωργίας. Μέσω αυτής στηρίζουμε, αναβαθμίζουμε, αλλά και εκσυγχρονίζουμε τον γεωργικό τομέα και πετυχαίνουμε βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη.

Με τη συμφωνία αυτή και με τις δυνατότητες κατάρτισης και έρευνας που επίσης προβλέπονται για τις δύο χώρες, στόχος είναι να βρεθούμε ένα βήμα μπροστά από τις εξελίξεις, από τις προκλήσεις που διαμορφώνονται στο διεθνές σπέρμα. Μόνο έτσι θα μπορούσαμε να θωρακίσουμε τη χώρα από την κλιματική κρίση και να εξασφαλίσουμε την επισιτιστική ασφάλειά της.

Είναι μέγιστη τιμή για τη χώρα μας η εμπιστοσύνη που μας δείχνει η Ινδία στην προσπάθειά της για περαιτέρω βελτίωση των προϊόντων της, μια χώρα που τα αγροτικά της προϊόντα βρίσκονται σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

Το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο και ο ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ μπορούν να συμβάλουν στην κατάρτιση καλλιεργητών και επιστημόνων, αλλά και να βοηθήσουν στην εκπλήρωση των αυστηρών προϋποθέσεων που υπάρχουν για να εισάγονται τα ινδικά προϊόντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως σημειώθηκε στις συναντήσεις που είχα πριν δύο εβδομάδες.

Άλλο ένα σημείο που θέλω να σταθώ είναι αυτό στο πλαίσιο του μνημονίου, όπου προτάθηκε η δημιουργία κέντρου ασφάλειας και προέλευσης ινδικών προϊόντων σε ελληνικό λιμάνι, στο οποίο θα πιστοποιείται η ασφάλεια και η υγιεινή τους. Με αυτόν τον τρόπο, η Ελλάδα καθίσταται εμπορικός κόμβος μεταξύ Μέσης Ανατολής και Ευρώπης για τις ινδικές αγροτικές εξαγωγές, μια πύλη εισόδου της Ινδίας στην Ευρώπη.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας μας διευθετούμε και το ζήτημα που υπάρχει στην εξαγωγή της φέτας ΠΟΠ στην Ινδία λόγω αυστηρών μικροβιολογικών κριτηρίων που υπάρχουν από τις ινδι-

κές αρχές και τον εναρμονισμό τους με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά, τα οποία είναι αποδεδειγμένα αποτελεσματικά.

Γίνεται σαφές, λοιπόν, ότι τα οφέλη από την υπογραφή αυτής της συμφωνίας είναι πληθώρα άμεσα και έμμεσα: Η συνεργασία με μια χώρα ηγέτιδα στον αγροδιατροφικό τομέα παγκοσμίως, που βρίσκεται στην κορυφή όσον αφορά την παραγωγή αρκετών αγροτικών προϊόντων, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα ανάπτυξης του αγροτικού κλάδου.

Φυσικά, με αυτή τη συνεργασία ανοίγει και ο δρόμος για περαιτέρω διεξόδυση σε μια τεράστια αγορά, της πολυπληθέστερης χώρας στον κόσμο, με την πέμπτη ισχυρότερη οικονομία.

Ήδη, στις συναντήσεις που είχα με τους αρμόδιους Υπουργούς στο ταξίδι μου που είχα κάνει στη χώρα τους πριν δύο εβδομάδες, τον Υπουργό Επεξεργασίας Τροφίμων, τον κ. Paras, τον Υπουργό Ιχθυηρών, Κτηνοτροφίας και Γαλακτοκομίας κ. Rurala, τον Υπουργό Εμπορίου, τον κ. Goyal, διαπιστώθηκε το ισχυρό ενδιαφέρον για πληθώρα ελληνικών προϊόντων και καταγράφηκε η βούληση για ενίσχυση των εισαγωγών.

Δεδομένου ότι στο μνημόνιο περιλαμβάνεται και η ενθάρρυνση δραστηριοτήτων επιχειρήσεων για τη συνεργασία συνεταιριστικών και ιδιωτικών φορέων, κατανοεί κανείς τις δυνατότητες, τις ευκαιρίες, τους ορίζοντες, που ανοίγει αυτή η συμφωνία.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, με την ισχυρή λαϊκή εντολή που έχει λάβει, συνεχίζει το έργο, συνεχίζει την προσπάθεια για τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και την ισχυροποίηση της χώρας μας. Ο Πρωθυπουργός μας Κυριάκος Μητσοτάκης, όπου και αν πηγαίνει, λαμβάνει τα θετικά μηνύματα για την πορεία της Ελλάδας, μια πορεία που θα μπορούσε να αποτελέσει και στάδιο ανάκαμψης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ**)

Σήμερα, λοιπόν, ανοίγουμε ένα νέο κεφάλαιο στις σχέσεις μας με την Ινδία και είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι γι' αυτό. Διαμορφώνουμε μια ισχυρή συνεργασία μεταξύ των χωρών μας, για την Ελλάδα γενικότερα. Γιατί η Ελλάδα είναι ισχυρή διεθνώς και με τη δυνατότητα να διαπραγματεύεται, να συζητά και να συνεργάζεται με τις πιο ισχυρές χώρες του κόσμου επί ίσους όρους.

Αυτή η επιτυχία, μια επιτυχία για τον αγροδιατροφικό τομέα, τις εξαγωγές και τα ελληνικά προϊόντα, είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που κυρώνεται σήμερα, μαζί με το Μνημόνιο Συνεργασίας που έρχεται προς ψήφιση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ευχαριστούμε τον κ. Υπουργό Γεωργίας.

Θα μου επιτρέψετε μια μικρή διακοπή για την παράδοση του προϋπολογισμού, κατά τα ειωθότα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κωνσταντίνος Χατζηδάκης θα καταθέσει τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2024.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Θα μας πείτε μία εισαγωγή προ της καταθέσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την ιδιαίτερη τιμή να καταθέσω στο Σώμα τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2024 και την εισηγητική του έκθεση.

Καταθέτω, επίσης, έκθεση επί των φορολογικών δαπανών, εκθέσεις των Γενικών Διευθυντών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, φορολογίας, τελωνείων και ειδικών φόρων κατανάλωσης, δημόσιας περιουσίας και κοινωνικών περιουσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την ετήσια έκθεση ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και τις δηλώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 58 του ν.4270/2014, όπως αυτό ισχύει.

Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλέσω να οριστούν ημερομηνίες για τη συζήτηση του Κρατικού Προϋπολογισμού στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων και στην Ολομέλεια του Σώ-

ματος. Η κατάθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2024 συνοδεύεται και από ειδική έκδοση του προϋπολογισμού επιδόσεων του οικονομικού έτους 2024.

Τέλος, ενημερώνω το Σώμα ότι επιπλέον κατατίθεται ο απολογισμός και ο γενικός ισολογισμός του κράτους οικονομικού έτους 2022, συνοδευόμενοι από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κωνσταντίνος Χατζηδάκης καταθέτει στον Πρόεδρο της Βουλής τα προαναφερθέντα με τη μορφή stick (ψηφιακό μέσο αποθήκευσης))

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Όπως είδατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Κ. Χατζηδάκης καταθέτει στον Πρόεδρο της Βουλής τα προαναφερθέντα με τη μορφή stick (ψηφιακό μέσο αποθήκευσης))

Επιτρέψτε μου να σας ενημερώσω ότι η συζήτηση του Κρατικού Προϋπολογισμού στην Αρμόδια Διάρκη Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων θα διεξαχθεί σε τέσσερις συνεδριάσεις, στις 23, 24 και η τέταρτη συνεδρίαση στις 27 Νοεμβρίου του 2023 μετά από συνεννόηση με το Προεδρείο της Επιτροπής.

Επίσης, στη συνέχεια η συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής θα ξεκινήσει την 13^η Δεκεμβρίου 2023, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 1 του Κανονισμού της Βουλής και θα ολοκληρωθεί την 17^η Δεκεμβρίου του 2023 έως τις δώδεκα τα μεσάνυχτα με την ψήφισή του.

Σας ευχαριστώ και χρόνια πολλά για την ημέρα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Συντυχάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αφορώσα κατατέθηκε και επίσημα ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2024, ο οποίος αποτελεί έναν ταξικό, αντιλαϊκό προϋπολογισμό που ετοιμάζει νέα φοροληστεία σε βάρος της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων, με 6 και πλέον δισεκατομμύρια επιπλέον φόρους που θα συγκεντρώσει απ' τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού, κατά 8% περίπου περισσότερα σε σχέση με το 2023, να πάμε στο νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε και αφορά την επικύρωση μιας συμφωνίας ανάμεσα σε δύο καπιταλιστικά κράτη, τη χώρα μας, την Ελλάδα και την Ινδία, που έχει ως στόχο την αύξηση της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων.

Η συμφωνία δεν έχει καμμία σχέση με τα συμφέροντα των βιοπαλαιστών αγροτών της χώρας μας ούτε με αυτά των λαϊκών στρωμάτων. Το ίδιο βέβαια ισχύει και για τους αγρότες και τα λαϊκά στρώματα της Ινδίας. Κερδισμένοι θα βγουν οι όμιλοι που θα κάνουν μπιζνες σε διάφορους τομείς της αγροτικής παραγωγής και της μεταποίησης, στους τομείς φυτικής παραγωγής, της κτηνοτροφίας της γεωργικής στατιστικής, στην αγροτική έρευνα, τη βιολογική γεωργία και την κλιματική αλλαγή προς όφελος όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Και επειδή, ακριβώς, κριτήριο είναι το κέρδος, το μνημόνιο περιέχει ακόμα και άρθρο για την προστασία των λεγόμενων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο κάθε χώρας. Δεν θα πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση με κανονισμό χορηγεί στα επιχειρηματικά συμφέροντα δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών για είκοσι έως τριάντα χρόνια. Στόχος των πολυεθνικών είναι ο απόλυτος έλεγχος της αγοράς των σπόρων, κάτι που θα είχε ως φυσική συνέπεια την εξάρτηση των παραγωγών όλων των χωρών από αυτές. Αυτά τα δικαιώματα και στόχους περιφρουρεί και το συγκεκριμένο μνημόνιο.

Με βάση λοιπόν αυτά το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας καταψηφίζει το νομοσχέδιο, δηλαδή, το μνημόνιο συνεργασίας της Ελλάδας με την Ινδία.

Κυρίες και κύριοι, οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι της χώρας μας ζουν τις αρνητικές συνέπειες από τη συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις υποχρεώσεις μας στα πλαίσια της κοινής αγροτικής παραγωγής. Οι αγρότες σε πολλές περιοχές της

χώρας βρίσκονται σε τροχιά κινητοποιήσεων, διεκδικώντας λύσεις στα προβλήματα που οδηγούν σε χειροτέρευση της ζωής τους. Είναι οι παραγωγοί αμπελοοικονικών προϊόντων που έχουν καταστραφεί από τον περονόσπορο και αποφάσισαν την περασμένη Κυριακή στον Τύρναβο με πρωτοβουλία της πανελλαδικής επιτροπής μπλόκων και των αγροτικών συλλόγων να προχωρήσουν σε συλλαλητήριο με τρακτέρ την Κυριακή 3 Δεκεμβρίου. Την ίδια μέρα φυσικά θα υπάρξουν αντίστοιχες κινητοποιήσεις σε πολλές περιοχές της χώρας, όπως στην Κρήτη και στην Πελοπόννησο που παράγονται από αμπελοοικονικά προϊόντα.

Ως απόρροια της εφαρμογής της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 ήρθαν πρόσφατα οι μεγάλες μειώσεις στην πληρωμή προκαταβολής της βασικής ενίσχυσης. Πρόκειται για απώλειες που δεν θα αντισταθμιστούν από τις υπόλοιπες άμεσες ενισχύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ενώ πολύ μεγαλύτερες θα είναι στους τομείς της ελαιοκαλλιέργειας, που είναι κυρίως η καλλιέργεια της Κρήτης, στους οποίους είχαν κατοχυρωθεί υψηλές τιμές ιστορικών δικαιωμάτων. Η ακαρπία της ελιάς δεν καλύπτεται από τον άδικο κανονισμό του ΕΛΓΑ, δεν αποζημιώνονται. Ο ΕΛΓΑ δεν ανανworίζει όλες τις αιτίες των ζημιών, παρά το γεγονός ότι οι αγρότες πληρώνουν υψηλά ασφάλιστρα. Την ίδια στιγμή η τιμή του ελαιολάδου στα ράφια έχει εκτιναχθεί.

Είναι επίσης οι παραγωγοί εσπεριδοειδών στην Άρτα, που βρίσκονται σε απόγνωση τόσο από την ακαρπία λόγω της μεταβολής καιρικών συνθηκών όσο και από την εξάπλωση του μαύρου ακανθώδη αλευρώδη στις καλλιέργειες εσπεριδοειδών.

Όλα τα παραπάνω σε συνδυασμό με το υπέρογκο κόστος παραγωγής από τη μία και οι τιμές παραγωγού από την άλλη μαζί με το μεγάλο κύμα της ακρίβειας ως αποτέλεσμα της αντιλαϊκής πολιτικής που υπηρετεί η σημερινή Κυβέρνηση, όπως και οι προηγούμενες, η ληστρική φορολογία, η καταλήστευση του μικρού αγροτικού εισοδήματος από τους μεγαλέμπορους, τις τράπεζες οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στο ξεκλήρισμα της αγροτιάς, όπως προβλέπουν τα σχέδια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και η Κυβέρνηση αντί να σκύψει στην επίλυση των προβλημάτων παίζει άσχημα παιχνίδια παραπληροφόρησης και παραπλάνησης, επιρρίπτοντας ευθύνες δεξιά και αριστερά και όχι στο ίδιο το προδιαγεγραμμένο έγκλημα που προβλέπεται με τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, που πλήττει περαιτέρω την πλειοψηφία γεωργών και κτηνοτρόφων προβλέποντας συνολικές μειώσεις της βασικής ενίσχυσης μεγαλύτερη από 250 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο.

Να σημειώσουμε εδώ ότι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αυτή τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική την ψήφισαν και η Νέα Δημοκρατία και ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ εκτός από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Γι' αυτό ακριβώς εμφανίζουν την ίδια κοινή στρατηγική που αφορά τη συγκέντρωση της παραγωγής και της γης και την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων. Αυτή την πραγματικότητα προσπαθεί να κρύψει η Κυβέρνηση ρίχνοντας το φταίξιμο σε διαχειριστικές ανεπάρκειες του ΟΠΕΚΕΠΕ. Το ίδιο φυσικά κάνουν και ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ που μιλούν για κυβερνητικό φιάσκο.

Για το ΚΚΕ αναπλήρωση εισοδήματος που πρέπει εδώ και τώρα να προχωρήσει η Κυβέρνηση είναι: Να δοθούν όλες οι επιδοτήσεις χωρίς περικοπές. Να ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας του εισοδήματος με καλύτερες εγγυημένες τιμές που να καλύπτουν το κόστος παραγωγής. Να γίνει αλλαγή του κανονισμού του ΕΛΓΑ, ώστε να ασφαλίσει και να αποζημιώνει την παραγωγή και το κεφάλαιο στο 100% για όλα τα ζημιόγωνα αίτια, όπως την ακαρπία στην ελιά, τις ζημιές από το μαύρο ακανθώδη αλευρώδη. Να υπάρξει η απαραίτητη κρατική χρηματοδότηση και ταυτόχρονη μείωση ασφαλιστικών εισφορών για βιοπαλαίστες αγρότες και την άμεση καταβολή των επί των αποζημιώσεων. Να μειωθεί το κόστος παραγωγής λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα: αφορολόγητο πετρέλαιο, μείωση της τιμής του αγροτικού ρεύματος, κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής, επιδότηση ζωοτροφών και του κόστους στα μέσα και στα εφόδια, κατάργηση του ΦΠΑ στα μέσα και τα εφόδια και στα βασικά είδη λαϊκής κατανάλωσης και διατροφής, επιδότηση των θαλάσσιων μεταφορών στους ίδιους τους παραγωγούς και κτηνοτρόφους.

Γι' αυτό, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας -και κλείνω με

αυτό, κύριε Πρόεδρε- ενθαρρύνει τον αγώνα των βιοπαλαιστών αγροτοκτηνοτρόφων, διότι δεν έχουν άλλη διέξοδο σε σύγκρουση με τους αντιπάλους τους, που είναι οι έμποροι, οι τραπεζίτες, οι βιομήχανοι, το κράτος, οι κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σήμερα πολιτικοί μεσσίες δεν υπάρχουν, μόνο στην υστεροφημία κάποιων. Ο μόνος που μπορεί να σώσει το λαό είναι ο ίδιος ο λαός σε ένα δρόμο με ριζικές αλλαγές και ανατροπές, με προτάσεις όπως αυτές που κάνει το ΚΚΕ και για την ανακούφιση των δύο παλαιστών αγροτών κτηνοτρόφων αλλά και στην προοπτική για μια λαϊκή εργατική εξουσία με κεντρικό, λαϊκό σχεδιασμό της οικονομίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συνεχίζουμε με τον ειδικό αγορητή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Ελληνικής Λύσης, τον κ. Μπούμπα.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς πάντα λέγαμε ως Ελληνική Λύση ότι η Ινδία στην παγκόσμια σκακιέρα είναι ένα κράτος το οποίο είναι αναδυόμενο οικονομικά και μπορεί να πρωταγωνιστεί στις παγκόσμιες εξελίξεις. Και πάντα ζητούσαμε να υπάρξουν καλές σχέσεις με την Ινδία και για εθνικούς λόγους. Αν θυμάστε και όλα αυτά με τους Πακιστανούς, με το Κασμίρ, εμείς ήμασταν από τους πρώτους που είπαμε να μην ερχόμαστε σε κόντρα με την Ινδία. Διότι δεν είναι μόνο ο αγροτικός τομέας, είναι και τα εθνικά ζητήματα τα οποία παίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο.

Εδώ όμως τώρα εμείς έχουμε κάποιες επιφυλάξεις σε ό,τι αφορά αυτή την κύρωση, η οποία φαίνεται να είναι καλή, είναι ανταλλαγή απόψεων, επισκέψεις εμπειρογνομόνων, ανθρώπων οι οποίοι σχετίζονται με τον πρωτογενή τομέα, κάποια ινστιτούτα επιστημονικής έρευνας, αλλά δεν ξέρουμε το κόστος. Και όταν λέμε «το κόστος», επίσης, δεν ξέρουμε και την επιλογή αυτών των εμπειρογνομόνων, γιατί, ξέρετε, πολλές φορές αυτές οι κυρώσεις και τα μνημόνια μένουν απλά εθιμοτυπικά σε επισκέψεις.

Αρα, λοιπόν, αυτό το οποίο εμάς μας προβληματίζει είναι πόσο θα επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός, η επιλογή των ανθρώπων οι οποίοι θα στελεχώσουν αυτές τις ομάδες εργασίας, αυτές τις επισκέψεις που θα γίνουν. Και αυτό μας βάζει σε κάποια ερωτηματικά, γιατί εμείς θέλουμε πάντα την ανάπτυξη στον πρωτογενή τομέα. Άλλωστε, στο πρόγραμμα της Ελληνικής Λύσης είναι ο ακρογωνιαίος λίθος και θα το δούμε.

Για παράδειγμα, στο άρθρο 4, οι διαφορές, αν δεν επιλυθούν μέσω διαβουλεύσεων, τι γίνεται μετά; Δεν διευκρινίζεται. Οι φορείς χρηματοδότησης στο άρθρο 6 και οι πόροι ποιοι θα είναι; Στο άρθρο 7 η ισχύς μιλάει για πέντε έτη, για αυτόματα ανανεώση κάθε φορά με πέντε έτη. Πώς έχει προσδιοριστεί αυτή η πενταετία; Και φυσικά, πώς θα στελεχώνεται, όπως είπαμε; Ποιο θα είναι το κόστος αυτής της μεικτής υποεπιτροπής, τα κριτήρια αλλά και οι αρμοδιότητες; Ζητούμε περισσότερες διευκρινίσεις;

Εμείς σε κάθε συνεργασία που γίνεται στον αγροτικό τομέα είμαστε θετικοί. Εδώ, όμως, τελματώνει ο αγροτικός χώρος.

Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι σε λίγες μέρες θα έρθει η αλλαγή του κανονισμού του ΕΛΓΑ. Αυτό, νομίζω, έχετε πει. Ή τουλάχιστον, θα έρθει ένα νομοσχέδιο. Από την πρώτη στιγμή ως Ελληνική Λύση χαίρομαστε γι' αυτό, θέλουμε να δούμε ποια θα είναι αυτή η αλλαγή του κανονισμού προς όφελος των αγροτών.

Δεν μπορεί σήμερα ο ΕΛΓΑ να αποζημιώνει για πλημμύρες και να μην αποζημιώνει για έντονη βροχόπτωση. Το έχουμε ξαναπεί. Δηλαδή, αν το χωράφι ενός αγρότη είναι επικλινές -διότι η πλημύρα από πού θα προκληθεί, από έντονη βροχόπτωση θα προκληθεί- και αυτός, για παράδειγμα, καλλιεργεί μήλα και δεν υπάρχουν στάσιμα νερά στο χωράφι, ο ΕΛΓΑ δεν τον αποζημιώνει. Όμως, θα έχει υποστεί μια τεράστια ζημία από το φαινόμενο της βροχόπτωσης και θα τρέχει μετά να πάρει το περιβόητο *de minimis*. Αυτό γίνεται μετά. Το ίδιο έγινε με τα κεράσια στην Ημαθία, όπου οι άνθρωποι εκεί ξέχασαν να τα εντάξουν και με προτροπή δική μας, αν θέλετε, και ένα κλιμάκιο ομοϊδεατών δικών μας στελεχών, κατάφεραν να μπουν και τα κεράσια.

Το θέμα είναι, όμως, ότι αυτές οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις οδηγούν σε αδιέξοδο τους αγρότες. Πάτε σε ένα μνημόνιο συνεργασίας με την Ινδία, ενώ πριν από λίγες μέρες εσείς οι ίδιοι ως Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, κύριε Υπουργέ μου, βγάξετε διευκρινιστικές εγκυκλίους για το θέμα της νέας ΚΑΠ. Αυτό με τη νέα αγροτική πολιτική και εσείς και οι προηγούμενες κυβερνήσεις το υπογράφετε, αλλά με συγχωρείτε, από αυτό που λένε οι αγρότες και από αυτό που φαίνεται επί του πρακτέου στον πρωτογενή τομέα, καταλαβαίνουμε ότι ή δεν ξέρετε τι υπογράφετε ή δεν πιέζετε σωστά την Κομισιόν. Διότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα δει τα συμφέροντα της Ελλάδας σε καλλιέργειες. Αυτό έχει γίνει στο παρελθόν, δεν είναι της παρούσης, αλλά μπορούμε να το εξηγήσουμε.

Αρα, λοιπόν, η νέα ΚΑΠ τι προβλέπει; Καταργεί το πρασίνισμα. Τι ήταν το πρασίνισμα; Ένα οικολογικό αποτύπωμα, το οποίο περιέκοπτε τις επιδοτήσεις των αγροτών. Πώς το λέει τώρα; Είναι δύσκολη και η λέξη. Να το πούμε δεν μπορούμε, φανταστείτε στο Υπουργείο! Πώς θα το καταλάβουν; Αντιδιανομική, έτσι λέγεται. Είναι καινούργιο κόλπο αυτό, με αποτέλεσμα οι αγρότες που παίρνανε στη βασική ενίσχυση περίπου στα 10.000 ευρώ, σήμερα στα βιβλιάρια τους βλέπουν ακριβώς τα μισά, ενώ τους είχατε υποσχεθεί ότι με την κατάργηση του πρασινίσματος, θα πάρουν παραπάνω. Έλα, όμως, που παίρνουν λιγότερα, γι' αυτό είναι ανάστατοι σήμερα. Οι αγρότες δεν μπορούν να καλύψουν τα προς το ζην. Γεωπόνοι περιμένουν να πάρουν τα χρήματά τους από τα λιπάσματα. Το ηλεκτρικό ρεύμα απλήρωτο, Εργάτες γης απλήρωτοι, άλλο μεγάλο πρόβλημα αυτό, όπου εμείς στην Ελληνική Λύση για τους εργάτες γης σε λίγες μέρες θα καταθέσουμε επίκαιρη ερώτηση, κύριε Υπουργέ, με συγκεκριμένη πρόταση. Με συγκεκριμένη πρόταση, για να σταματήσετε να παίρνετε με μαύρη εργασία αλλοδαπούς στα χωράφια -αυτό γίνεται και στη δική μου εκλογική περιφέρεια- ανασφάλιστους, ενώ μπορεί με ένα πρόγραμμα να πάρετε Έλληνες αγρότες και να πάνε τα παιδιά μας να δουλέψουν.

Στο θέμα, λοιπόν, του πρασινίσματος οι περικοπές είναι τεράστιες. Στο θέμα κανονισμού του ΕΛΓΑ, που πρέπει να αλλάξει, στην Κοινή Αγροτική Πολιτική, την οποία δεν την διαπραγματευτήκατε για μια ακόμη φορά σωστά και ερχόμαστε στα λάθη του ΟΠΕΚΕΠΕ, που οι ίδιοι εσείς κατηγορήσατε τη Διοίκηση του ΟΠΕΚΕΠΕ, θέλετε για ατασθαλίες, θέλετε για κάποιες μονομερείς αποφάσεις που πήρε ως κράτος εν κράτει, αλλά να θυμίσω, ότι και πριν από εσάς, πάλι εσείς ήσασταν ως κυβέρνηση στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Αρα αυτό είναι το τραγελαφικό. Είναι σαν τη ρήση του Χάρρυ Κλυνν, μα πριν από εσάς, πάλι εσείς ήσασταν και έλεγε δεν έχει καμμία σημασία. Έχει τη σημασία του, θα το δείτε στον ΟΠΕΚΕΠΕ, διότι είναι ανάστατοι πραγματικά οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι. Οι κτηνοτρόφοι με τις ζωτροφές τις οποίες, ναι μεν τις μειώσατε επί του ΦΠΑ 6% και καλώς, αλλά η παράδοση του γάλακτος είναι στο 13%. Θα μου πείτε τρέχει μετά να πάρει πίσω την επιστροφή του ΦΠΑ, γιατί τον βάζετε σε αυτή την επίπονη γραφειοκρατική λογιστική διαδικασία; Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Απέναντι στο θέμα των κτηνοτρόφων υπάρχει μια ανησυχία και ελπίζω να μην ευοδώσει, σε ό,τι αφορά την επιδότηση σε πάχυνση μοσχαριών από το εξωτερικό. Ελπίζω, κύριε Υπουργέ, πραγματικά να μην ευοδώσει, για να μη βλάψει τις ελληνικές ράτσες, τα ελληνικά μοσχάρια και την περιβόητη μοσχίδα αντικατάστασης.

Είναι πολλά τα ζητήματα και εμείς στην Ελληνική Λύση στο πρόγραμμά μας λέμε βοηθήστε τους αγρότες σε νέες καλλιέργειες, αρώνια, κρίνα, μύρτιλα, ρίγανη, λουλούδι του Δαρβίνου, που έλεγε ο επικεφαλής μας Κυριάκος Βελόπουλος και ήδη ο Περιφερειάρχης κ. Καχριμάνης το κάνει πράξη μέσα από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ». Αλλά τι γίνεται; Λέτε τώρα ότι με τη νέα ΚΑΠ θα ενταχθούν σε επιδότηση μόνο όσοι δεν είναι στα δέκα περιβαλλοντικά οικολογικά προγράμματα, στα γεωπεριβαλλοντικά προγράμματα. Αυτό σημαίνει ότι όσοι ασχολούνται με σπάνιες φυλές, με νέες καλλιέργειες, δεν θα πάρουν. Γιατί; Διότι ήδη είναι ενταγμένοι. Μα, αυτούς δεν πρέπει να τους βοηθήσουμε να επεκταθούν στις λεγόμενες νέες καλλιέργειες, όπου εμείς πιστεύουμε ότι εδαφολογικά και κλιματολογικά η Ελλάδα ενδείκνυται για να πάμε σε ανταγωνιστικά αγροτικά προϊόντα.

Αναφέρθηκε ο κ. Αυγενάκης σε πολλά ζητήματα. Είναι εδώ βέβαια ο Υφυπουργός, αλλά δεν είναι ο κ. Αυγενάκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώστε, κύριε Μπουμπά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Όσον αφορά την τράπεζα σπόρων, να πω ότι αφού διαλύσαμε τα κέντρα σποροπαραγωγής στην Ελλάδα, η μόνη αξιοπρεπής τράπεζα σπόρων αυτή την ώρα είναι στη Σάμο, το «Αρχιπέλαγος». Δημιουργήστε επιτέλους ξανά τις τράπεζες σπόρων οι οποίες έχουν εξαγωγίμο πρόσημο και μπορούν να βοηθήσουν πάρα πολύ τους αγρότες. Επίσης, κλείσαμε τα εργοστάσια ζάχαρης δυστυχώς. Στο Βελιγράδι λειτουργεί -αυτό είναι το τραγελαφικό- με το ίδιο καθεστώς και εδώ εισάγουμε ζάχαρη από τη Γερμανία.

Αυτά πρέπει να προσέξουμε για να μην υπάρχει και η παραπλάνηση γενικότερα των καταναλωτών. Υπάρχουν αγροτικά δικά μας προϊόντα τα οποία δυστυχώς έχουν ξένες ύλες μέσα, όπως στο μέλι. Στα εκατό κιλά μέλι αν βάλεις ένα κιλό ελληνικό, γραφεί «ελληνικό μέλι». Αυτά πρέπει να τα προσέξουμε για να δημιουργήσουμε μια στρατηγική σοβαρή βάση για τον πρωτογενή τομέα που για μας, την Ελληνική Λύση, αποτελεί τον πρωτογενή τομέα προ του τουρισμού, για να υπάρχει μέλλον στην ύπαιθρο και να μην έχουμε το πρόβλημα του δημογραφικού και της αστυφιλίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Θα ήθελα απλά να σημειώσω το εξής για κάτι που ακούστηκε νωρίτερα: Αν ήθελε κάποιος να προχωρήσει σε χαρακτηρισμό των εργατών γης, ένας είναι μόνο ο χαρακτηρισμός: ημεδαποί και αλλοδαποί εργάτες γης. Κανένας άλλος χαρακτηρισμός δεν χρειάζεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ:... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Υπήρξε άλλος χαρακτηρισμός που ακούστηκε ο οποίος δεν πρέπει να ακούγεται εδώ. Ημεδαποί και αλλοδαποί εργάτες γης που βεβαίως εννοείται ότι πρέπει να είναι με νόμιμη άδεια εργασίας. Καταλαβαίνετε τι λέω, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Αφορά μαύρη εργασία από ανασφάλιστους εργάτες. Είναι παράνομο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Δεν το είπατε έτσι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: Είναι παράνομο. Είναι μαύρη εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Μπράβο, αφορά την εργασία. Έτσι όπως ακούστηκε αφορούσε τους εργαζόμενους. Δεκτή η διευκρίνιση.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής από την Κοινοβουλευτική Ομάδα των Σπαρτιάτων κ. Δημητρώκαλης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΩΚΑΛΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα, 21 Νοεμβρίου, ημέρα που η Ορθοδοξία γιορτάζει τα Εισόδια της Θεοτόκου, της Υπερμάχου Στρατηγού, το έθνος τιμά τις Ένοπλες Δυνάμεις. Τιμούμε όλους τους ανώνυμους και επώνυμους Έλληνες που πολέμησαν στα πεδία των μαχών για την ελευθερία της πατρίδας μας. Τιμούμε όλους τους άνδρες και τις γυναίκες των Ενόπλων Δυνάμεων και τους ευγνωμονούμε που υπερασπίζονται τα δίκαια της πατρίδας μας με τόλμη και σπουδαίες ικανότητες, γράφοντας καθημερινά με χρυσά γράμματα τις νέες σελίδες της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Χρόνια πολλά σε όλους σας, η Υπέρμαχος Στρατηγός να σας προστατεύει.

Χθες, 20 Νοεμβρίου, ήταν η Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού και σύμφωνα με στοιχεία της EUROSTAT που ήρθαν στο φως της δημοσιότητας το 48%, δηλαδή τα μισά νοικοκυριά στην Ελλάδα, έχουν ένα παιδί, το 35% των νοικοκυριών έχουν δύο παιδιά και το 17% τρία παιδιά.

Μάλιστα τις προηγούμενες ημέρες υπήρχαν ρεπορτάζ σε τηλεοπτικούς σταθμούς με παραδείγματα από τα χωριά της Αρκαδίας, όπου χρόνο με τον χρόνο οι κάτοικοι λιγοστεύουν και τα χωριά σβήνουν από τον χάρτη. Κάποτε η Νεστάνη ήταν ένα κεφαλοχώρι της Αρκαδίας με τέσσερις χιλιάδες κατοίκους. Σήμερα οι κάτοικοι δεν ξεπερνούν τους τριακόσιους, με τη συντριπτική τους πλειοψηφία να είναι ηλικιωμένοι, όπως αναφέρθηκε σε ρεπορτάζ του «ALPHA».

Κύριοι συνάδελφοι, το δημογραφικό είναι ένα ζήτημα που αφορά όλη την κοινωνία, αφορά τη Βουλή, αφορά όλα τα κόμματα διαχρονικά. Στην κυβέρνηση, όμως, αυτή τη στιγμή είναι η Νέα Δημοκρατία και η ευθύνη για όσα μέτρα παρθούν ή δεν παρθούν είναι αποκλειστικά των Υπουργών και των κυβερνητικών Βουλευτών.

Η Ελλάδα μαραζώνει και η λύση σίγουρα δεν είναι μέσω της λαθρομετανάστευσης και της ενσωμάτωσης των μεταναστών και φυσικά δεν είμαστε υπερήφανοι να βλέπουμε την Ελλάδα να μετατρέπεται μέρα με τη μέρα σε πολυπολιτισμική κοινωνία. Το πολυπολιτισμικό μοντέλο που έχει εφαρμοστεί ακόμη και σε ισχυρές οικονομίες της Ευρώπης έχει αποτύχει παταγωδώς στην πράξη. Η λύση είναι να επενδύσουμε ως χώρα και ως έθνος στο εγχώριο ανθρώπινο δυναμικό, να επενδύσουμε στους ίδιους τους Έλληνες με μέτρα υπέρ της ελληνικής οικογένειας, υποδομές στην περιφέρεια και δουλειές. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά το δημογραφικό πρόβλημα, μόνο με μέτρα που θα βοηθήσουν τον Έλληνα αγρότη και κτηνοτρόφο θα μπορέσει να ξαναζωντανέψει η επαρχία, θα μπορέσει να ξαναζωντανέψει η παραδοσιακή ελληνική οικογένεια.

Βρισκόμαστε σήμερα στην Ολομέλεια για την ψήφιση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας της Ινδίας, μια συμφωνία με θετικό πρόσημο μιας και η Ινδία είναι μία από τις υπερδυνάμεις του κόσμου και ένας αγροτικός γίγαντας, αφού ο τομέας αυτός συμμετέχει κατά 15% περίπου στο ΑΕΠ, δηλαδή περίπου στα 450 δισεκατομμύρια ευρώ, μέγεθος δύο φορές το ΑΕΠ της χώρας μας. Οπότε καταλαβαίνουμε πως οι ευκαιρίες για την ελληνική οικονομία είναι αρκετές και σημαντικές με το άνοιγμα προς την χώρα της Ασίας. Είμαστε θετικοί σε διακρατικές συμφωνίες της χώρας μας όταν υπάρχει σεβασμός στην εθνική κυριαρχία.

Κύριος στόχος της συμφωνίας διαβάζουμε ότι είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του τομέα της γεωργίας και η επίτευξη βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης. Την ίδια ακριβώς στιγμή μαζί με αυτούς τους μεγαλεπήβολους τίτλους γίνουμε μάρτυρες αυτές τις ημέρες άλλης μιας αποτυχίας του περιβόητου επιτελικού κράτους του κ. Μητσοτάκη, με το παταράκι που έπαθαν οι δικαιούχοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι στις πληρωμές προκαταβολής του τσεκ από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Δεν φτάνει που επί της ίδιας κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας το 2021 μετά τη νέα διαπραγμάτευση της ΚΑΠ οι αποζημιώσεις μειώθηκαν κατά 236 εκατομμύρια ευρώ, οι δικαιούχοι στερήθηκαν ακόμα 88 εκατομμύρια ευρώ λόγω λάθους του προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως ο Υπουργός δήλωσε νομίζοντας πως πετάει την ευθύνη από πάνω του. Και ποια ήταν η απάντηση του κ. Αυγενάκη σε όλο αυτό το αλαλούμ; Ότι χρειάζεται λίγο χρόνο και εμπιστοσύνη ακόμα. Και τώρα θα πάει στην Ευρώπη να παρακαλέσει να δοθεί και συμπληρωματική πληρωμή. Η βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη δηλαδή θα έρθει με παρακαλέτα και επαίτια.

Η Κυβέρνηση θέλει λίγο χρόνο, λοιπόν, σαν να μην είναι ήδη τέσσερα και πλέον χρόνια στη διακυβέρνηση της χώρας. Όμως για τους Έλληνες της αγροτιάς δυστυχώς ο χρόνος έχει τελειώσει. Σε απεγνωσμένη κατάσταση σας έστειλαν μόλις πριν μια βδομάδα κοινή επιστολή οι περισσότεροι αγροτικοί σύλλογοι της χώρας, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό θα χρειαστώ ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα σας διαβάσω την επιστολή γιατί δεν έχω χρόνο, αλλά με λίγα λόγια τι λένε οι αγρότες; Ξεγυμνώνουν τα αφηγήματα που η Κυβέρνηση επικαλείται για να καλύψει τις ευθύνες της ανικανότητάς της. Τέσσερα και πλέον χρόνια από τη Νέα Δημοκρατία δεν έχει γίνει τίποτα ουσιαστικό για να βοηθήσει τον αγροτικό τομέα και τον γενικότερο πρωτογενή τομέα, ο οποίος αποτελεί και πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί βασικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, παρά μόνο υποσχέσεις και νομοσχέδια με μεγαλοπρεπείς τίτλους.

Εμείς θα ψηφίσουμε την κύρωση της συμφωνίας, αλλά, κύριε Υπουργέ, προέρχομαι από αγροτική οικογένεια, κατάγομαι από τη Νάξο, κατ' εξοχήν αγροκτηνοτροφική περιοχή και εκλέγο-

μαι στην ανατολική Αττική, μια περιοχή που είναι τόσο κοντά στην Αθήνα και που ένα μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού της ασχολείται με τον αγροτικό τομέα. Γνωρίζω, λοιπόν, από πρώτο χέρι τα προβλήματα του κλάδου. Έχουμε Βουλευτές στο κόμμα μας που είναι αγρότες. Είμαστε στη διάθεση του Υπουργείου για μία εποικοδομητική συζήτηση, με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προτείνοντάς σας λύσεις ώστε να αναπτύξουμε τον πρωτογενή τομέα και να τον αναδείξουμε, μαζί με τον τουρισμό, στον κύριο πυλώνα της οικονομίας στη χώρα μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των Σπαρτιατών)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα εννιά μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γυμνάσιο Μεγάρων.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει ο ειδικός αγορητής από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νίκης κ. Νικόλαος Βρεττός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα 21 Νοεμβρίου, ημέρα των Εισοδίων της Θεοτόκου, έχει επιλέξει η πολιτεία μας να τιμά τις Ένοπλες Δυνάμεις και αυτή την ώρα, μετά την πρωινή έπαρση της ελληνικής σημαίας στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, τελείται στο ανώτερο πολιτειακό επίπεδο στη Μητρόπολη η δοξολογία γι' αυτή τη σημαντική μέρα. Επομένως και εμείς, η Νίκη, το πατριωτικό δημοκρατικό κίνημα, στέλνει τις ευχές, τους χαιρετισμούς και την υποστήριξη στις γυναίκες και στους άνδρες των Ενόπλων Δυνάμεων και ιδιαίτερα σε όλους αυτούς που αυτή την ημέρα στις ακριτικές μας περιοχές φυλάττουν Θερμοπύλες.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι και όλο το υπαλληλικό προσωπικό που υποστηρίζει αυτό το σημαντικό θεσμό ασφάλειας και προστασίας της εθνικής μας κυριαρχίας θα έχει πάντα από τη Νίκη τον δέοντα σεβασμό και την πρόποση υποστήριξης.

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ και σε όλους αυτούς τους ήρωες που στο πλαίσιο της προστασίας της πατρίδας μας έχουν χάσει τη ζωή τους και κυρίως, στις οικογένειές τους που πέρα από την περηφάνια για τους ανθρώπους τους, θα πρέπει να τυγχάνουν και της υποστήριξης της πολιτείας και όχι αυτό να μένει στη λήθη κάποιων τιμητικών διαδικασιών.

Τώρα για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, είναι ένα μνημόνιο και εμείς ως Νίκη είναι ίσως το μόνο μνημόνιο που, όπως είπα και την επιτροπή, θα υποστηρίξουμε, όχι για κάποιον σοβαρό λόγο, γιατί προφανώς μετά την ομιλία του Υπουργού δεν υπάρχουν οι λόγοι για τους οποίους θα συμφωνούσαμε μαζί ότι έχει υπογράψει αυτό το μνημόνιο, μόνο και μόνο για γεωστρατηγικούς λόγους, όπως αναφερθήκαμε και στην επιτροπή.

Διότι προφανώς εμείς ως χώρα, απ' όσα είπε ο Υπουργός, το θέλουμε ως να είμαστε η πύλη εισόδου απέναντι στην Ευρώπη, αλλά πύλη εισόδου για ποιο θέμα; Για να φέρουμε τη γενετικά μεταλλαγμένη παραγωγή; Ξέρουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιστέκεται πάρα πολύ σε όλη αυτή τη διαδικασία παρ' όλες τις πιέσεις των Ηνωμένων Πολιτειών και όλων των εταιρειών χημικής παραγωγής, γιατί τελικά όταν η γεωργία στηρίζεται στη χημεία, τότε κάτι δεν είναι σωστό.

Κι επειδή ακριβώς εμείς ως χώρα συνεχώς με όλες αυτές τις πολιτικές των τελευταίων ετών και κυρίως της σημερινής Κυβέρνησης απέναντι στη μείωση ουσιαστικά της παραγωγής, στις δυνατότητες της μη ύπαρξης πολιτικής αντιμετώπισης της ακρίβειας που τελικά διαλύει και όσους αγρότες επιμένουν να υποστηρίζουν αυτόν τον πρωτογενή τομέα, δεν έχουμε τίποτα να πάρουμε από αυτό το μνημόνιο.

Συνήθως όλες αυτές οι μέχρι στιγμής στομφώδεις αναφορές σχετικά με τη συνεργασία ότι εμείς θα επηρεάσουμε την παγκόσμια κοινότητα, όπως ακούστηκε από τον Υπουργό, νομίζω ότι

το λέμε για εσωτερική κατανάλωση και χάνει την αξιοπιστία των λόγων.

Επομένως σε αυτή τη διαδικασία εμείς ως χώρα, αν θέλουμε να έχουμε μια ουσιαστική συνεργασία με αυτή τη γεωργική μήτρα, θα πρέπει να είναι στο επίπεδο της ενίσχυσης πρωτογενούς παραγωγής με φυσικό τρόπο και όχι ακριβώς με όλες αυτές τις σύγχρονες χημικές τεχνικές.

Επειδή εμείς δεν πιστεύουμε στα μεγάλα λόγια, αλλά πιστεύουμε ότι έστω και σε αυτή τη χαμηλή ατζέντα συνεργασίας, όσον αφορά τη γεωστρατηγική θέση της χώρας μας και την επιρροή που μπορεί να έχει αυτή η μεγάλη χώρα για τους γνωστούς λόγους, εμείς θα το υποστηρίξουμε μόνο και μόνο γι' αυτό.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε, για την τήρηση του χρόνου.

Τον λόγο τώρα έχει από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Πλεύσης Ελευθερίας ο ειδικός αγορητής, ο κ. Αλέξανδρος Καζαμίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σχετικά με τον προϋπολογισμό που κατέθεσε προ ολίγου στη Βουλή ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, η Πλεύση Ελευθερίας θέλει να επισημάνει, με βάση το προσχέδιο του προϋπολογισμού που συζητήσαμε πριν από μερικές βδομάδες, ότι έχει ήδη προ-ετοιμάσει τους πολίτες πως το 2024 θα έχουμε έναν προϋπολογισμό λιτότητας, ο οποίος θα αυξήσει τους φόρους για τα μεσαία και ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα και θα επιφέρει παράλληλα νέες περικοπές στο κοινωνικό κράτος, ιδίως στην υγεία και την παιδεία. Θα είναι, με άλλα λόγια, ένας προϋπολογισμός για τους λίγους και όχι για τους πολλούς.

Θα ήθελα τώρα σε σχέση με τη σύμβαση που συζητούμε σήμερα να πω, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ότι η διμερής σύμβαση γεωργικής συνεργασίας με την Ινδία εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της διμερούς συνεργασίας Ελλάδας - Ινδίας που έλαβε νέα ώθηση κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Ινδού πρωθυπουργού στα τέλη Αυγούστου στη χώρα μας.

Στο πλαίσιο αυτής της διμερούς αναβάθμισης σχέσεων, η Βουλή κύρωσε ήδη μια σύμβαση πολιτιστικής συνεργασίας με τη Δημοκρατία της Ινδίας στα τέλη του Οκτωβρίου, μια σύμβαση που υπερψήφισε η Πλεύση Ελευθερίας.

Σήμερα η Βουλή καλείται να εξετάσει μία ακόμη σύμβαση διμερούς συνεργασίας με την Ινδία στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής πρόνοιας με τη μορφή μνημονίου συνεννόησης σε επτά άρθρα. Η Πλεύση Ελευθερίας γνωρίζει καλά το ευρύ γεωπολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο επιτεύχθηκε αυτή η συμφωνία, όπως και εκείνη της πολιτιστικής συνεργασίας που ψηφίσαμε πριν από έναν μήνα. Και οι δύο συμφωνίες εξυπηρετούν αυτό που οι διπλωμάτες ονομάζουν «χαμηλή πολιτική», δηλαδή, τη σύμφιση των διπλωματικών σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες σε εύκολους και ευρέως αποδεκτούς τομείς συνεργασίας, με απώτερο σκοπό την καλύτερη στήριξη της λεγόμενης «υψηλής πολιτικής» που αφορά την άμυνα και τις γεωπολιτικές σχέσεις.

Παρά τις επιφυλάξεις μας για κάποιες σημαντικές πτυχές της γεωπολιτικής και αμυντικής συμμαχίας που επιχειρείται το τελευταίο διάστημα ανάμεσα στην Ελλάδα και την Ινδία, ιδίως στον βαθμό που αυτή αναμειγνύει τη χώρα μας σε ανταγωνισμούς μεταξύ της Δύσης και άλλων δυνάμεων στην Ανατολική Μεσόγειο και την Ασία, η Πλεύση Ελευθερίας δεν θα αντιμετωπίσει την παρούσα συμφωνία ως ένα απλό παράρτημα των γεωπολιτικών σχέσεων με την Ινδία, κι αν γνωρίζουμε καλά ότι έτσι στην πραγματικότητα την αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση.

Εμείς θεωρούμε ότι οι τομείς της λεγόμενης «χαμηλής πολιτικής», όπως η συνεργασία στον πολιτισμό, στο περιβάλλον, τον τουρισμό και τη γεωργία έχουν τη δική τους ξεχωριστή σημασία και αξία και συχνά, είναι εξίσου σημαντική με αυτή που η παραδοσιακή αντίληψη αποκαλεί «υψηλή πολιτική».

Γι' αυτό είμαστε θετικά διακείμενοι απέναντι στην παρούσα συμφωνία, πάντα, όμως, με την επιφύλαξη ότι το γεωπολιτικό πλαίσιο που την περιβάλλει δεν είναι εκείνο στο οποίο θα θέλαμε να δούμε την Ελλάδα να αναμειγνύεται.

Το σύντομο αυτό μνημόνιο συνεργασίας υιοθετεί εσκεμμένα -

και καλώς, κατά τη γνώμη μας- ένα γενικόλογό και διακηρυκτικό χαρακτήρα. Αναφέρεται σε είκοσι έναν τομείς που θεωρούμε ότι εντάσσονται στο πλαίσιο συνεργασίας που θα περίμενε να δει κανείς ανάμεσα στις δύο χώρες.

Η συμφωνία αυτή θέτει -κι έχει τεθεί στο πλαίσιο των συζητήσεων στην αρμόδια Επιτροπή- ένα ζήτημα αναφορικά με τα μεταλλαγμένα γεωργικά προϊόντα. Εδώ, πρέπει να πούμε ότι στο προσώπιο της συμφωνίας υπάρχει σαφής αναφορά για το ότι η ελληνική πλευρά την υπογράφει «με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητά της ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Υπό αυτή την έννοια υπάρχει ένα αυστηρό ευρωπαϊκό πλαίσιο ελέγχου της εισαγωγής τροφίμων από χώρες που βρίσκονται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο των εισηγήσεων που κάνει η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια Τροφίμων που ιδρύθηκε το 2002. Αυτές ελέγχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συγκεκριμένα από την Επιτροπή Τροφικής Αλυσίδας και Υγείας των Ζώων, που ανήκει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συνεπώς ο κίνδυνος εισαγωγής μεταλλαγμένων προϊόντων με βάση αυτή τη διμερή συμφωνία ελέγχεται από το ευρωπαϊκό πλαίσιο, στο οποίο εντάσσεται η αγροτική πολιτική της χώρας μας.

Συνεχίζουμε, παρ' όλα αυτά, να εκφράζουμε κάποια ανησυχία, διότι διαβάζουμε ρεπορτάζ στον Τύπο περί χαλάρωσης των κριτηρίων με τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξετάζει εισαγωγές μεταλλαγμένων προϊόντων στο μέλλον, αλλά θεωρούμε ότι το υφιστάμενο πλαίσιο είναι επαρκώς αυστηρό για τον έλεγχό τους.

Γιατί χρειάστηκε καινούργια συμφωνία; Όπως λέει η αιτιολογική έκθεση στο κείμενό της, η παρούσα σύμβαση υποκαθιστά εκείνη του Φεβρουαρίου του 2001 που υπεγράφη στο Νέο Δελχί. Εδώ πρέπει να πούμε ότι και εκείνη η συμφωνία του 2001, όπως και η προηγούμενη του 1983, είχαν επίσης υπογραφεί στο πλαίσιο διμερών συναντήσεων κορυφής, στο πλαίσιο της αμοιβαίας επιθυμίας σύμφιξης των σχέσεων Ελλάδας - Ινδίας από τους Πρωθυπουργούς, των δύο χωρών το 1983 και το 2001.

Όμως και οι δύο συμφωνίες στην πραγματικότητα κατέστησαν αδρανείς. Η αιτιολογική έκθεση δεν το αναφέρει αυτό καθόλου και, δυστυχώς, δεν εξηγεί γιατί χρειάστηκε τώρα νέα σύμβαση, η οποία σε πολλά σημεία μοιάζει με εκείνη του 2001.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε η Πλεύση Ελευθερίας θεωρεί ότι η διμερής συνεργασία με την Ινδία στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής παραγωγής ανοίγει νέες προοπτικές για τη χώρα μας. Η Δημοκρατία της Ινδίας είναι η έκτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο και αποτελεί ηγέτιδα χώρα στο πεδίο της γεωργίας, καθώς και μεγάλη αγορά για τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα. Είναι επιπλέον ένας δυναμικός εμπορικός εταίρος για τη χώρα μας με συνολικό εμπορικό ισοζύγιο που προσεγγίζει τα 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ, αυτά για το έτος 2022.

Η Πλεύση Ελευθερίας, συνεπώς, θα υπερψηφίσει αυτή τη σύμβαση, εκφράζοντας την ευχή να μην καταστεί και αυτή γράμμα νεκρό, όπως συνέβη με τις δύο προηγούμενες γεωργικές συμφωνίες ανάμεσα στη χώρα μας και στην Ινδία που υπεγράφησαν το 1983 και το 2001.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μικρό Εργαστήριο Δημοκρατίας» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, είκοσι τρεις μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Νηπιαγωγείο «Ελληνογαλλική Αγωγή».

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ολοκληρώνουμε τον κύκλο των ειδικών αγορητών και εισηγητών με την τοποθέτηση του εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Στύλιου.

Θέλετε να πείτε κάτι; Βεβαίως εσείς δεν είστε στους διαφωνούντες, έχετε υπερψηφίσει. Τι επιθυμείτε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Θα πω

δύο λόγια για τη συμφωνία πολύ σύντομα.

Η ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας και της παραγωγής αποτελεί βασικούς μας στόχους και φυσικά, στρατηγική επιλογή της Κυβέρνησης. Η αλλαγή του οικονομικού μοντέλου και η ενδυνάμωση της ελληνικής παραγωγής είναι το κλειδί για μια πιο ανταγωνιστική και ανθεκτική οικονομία. Ζούμε, λοιπόν, σε μια ανοικτή αγορά.

Για να πετύχουμε τους στόχους μας, έχουμε ανάγκη από στρατηγικές συνεργασίες, έχουμε ανάγκη μόνιμων θεσμικών δι-αύλων επικοινωνίας ανάμεσα στα κράτη που θα δώσουν ώθηση στις επενδύσεις και στην ανταλλαγή τεχνολογίας, ειδικά σε έναν τομέα με σημαντικές προοπτικές για την Ελλάδα, τη γεωργία, τον πρωτογενή τομέα, που η σπουδαιότητά του έχει αναβαθμιστεί, λόγω της κλιματικής κρίσης και της ανάγκης εξασφάλισης της επισιτιστικής επάρκειας των κρατών μας.

Έχουμε μια διακρατική συμφωνία Ελλάδος - Ινδίας που υπεγράφη στις 25 Αυγούστου 2023, όπου σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 28 του Συντάγματος, για να τεθεί σε ισχύ κάθε διεθνή συμφωνία, απαιτείται πρώτα η κύρωσή της με τυπικό νόμο. Αυτό κάνει το παρόν νομοσχέδιο.

Η συνεργασία με την Ινδία μετρά πάνω από είκοσι χρόνια. Το 2001 υπεγράφη μεταξύ των δύο χωρών μνημόνιο συνεργασίας για τον πρωτογενή τομέα. Πρόκειται για μια συμφωνία που κυρώθηκε με τον ν.3041/2002. Κάτι αντίστοιχο κάνει και το νομοσχέδιο που εισηγούμαστε σήμερα. Ένα νέο, λοιπόν, μνημόνιο συνεργασίας, μία συμφωνία που αντικατοπτρίζει τις αλλαγές που έλαβαν χώρα στον πρωτογενή τομέα τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Αντανακλά τις νέες συνθήκες που επικρατούν στις οικονομικές και ευρύτερα διπλωματικές σχέσεις των δύο χωρών.

Πιο συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα και η Ινδία έχουν αναβαθμίσει τη συνεργασία τους στον οικονομικό τομέα. Το 2022 οι εμπορικές μας συναλλαγές ήταν 1,32 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αποτελεί ρεκόρ και σταδιακά η συνεργασία μας συνεχίζεται και αναλαμβάνουμε τον ρόλο της πύλης εισόδου των ινδικών προϊόντων προς την Ευρώπη. Προσελκύουμε επενδύσεις σε τομείς όπως τα logistics, οι υποδομές και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Αξίζει να σημειώσω ότι η Ινδία είναι η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου με 2,1 τρισεκατομμύρια ευρώ. Αποτελεί τη μεγαλύτερη παραγωγό γάλακτος στον κόσμο και σοπρίων διεθνώς και έχει τη δεύτερη θέση στα προϊόντα όπως το ρύζι, το σιτάρι και το βαμβάκι. Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, τη σημασία που έχει η Ινδία, εάν συνδυάσουμε την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, για την επισιτιστική ασφάλεια των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για εμάς, για την Ελλάδα, έχει μεγάλη αξία ότι οι εξαγωγές μας στην Ινδία στον αγροτικό τομέα τα τελευταία χρόνια υπερδιπλασιάστηκαν από τα 7,8 εκατομμύρια ευρώ το 2020 στα 19,2 εκατομμύρια ευρώ το 2022, κάτι που οφείλουμε να συνεχίσουμε και να ενδυναμώσουμε.

Είναι αποτέλεσμα της πολιτικής που έχει ακολουθηθεί τα τελευταία χρόνια στον πρωτογενή τομέα για την ενίσχυσή του και την ενδυνάμωση της εξωστρέφειας και των εξαγωγών, πράγμα που καταγράφεται και στο θετικό ισοζύγιο που έχουν οι εμπορικές συναλλαγές της χώρας μας στον αγροδιατροφικό τομέα τα τελευταία δύο χρόνια κατά 500 εκατομμύρια και 450 εκατομμύρια τα προηγούμενα δύο χρόνια. Αυτό δεν έχει γίνει τυχαία. Αξιοποιούμε τους πόρους της νέας γεωργικής πολιτικής, 19,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Για όλα όσα ειπώθηκαν από τους συναδέλφους μας πιο πριν, έχω να πω ότι ήταν προσωπική επιτυχία του Πρωθυπουργού, του Κυριάκου Μητσοτάκη, ότι καταφέραμε για την περίοδο 2014-2022 να έχουμε τα ίδια χρήματα με την επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2023-2027. Είναι στη διάθεσή μας 19 δισεκατομμύρια ευρώ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Συνεπώς το τελικό ποσό είναι το ίδιο για τους Έλληνες παραγωγούς. Μπορεί να υπάρχουν διαδικαστικά ζητήματα στις πληρωμές. Αυτά θα λυθούν. Ήδη ο αρμόδιος Υπουργός και το Υπουργείο προχωρά προς αυτή την κατεύθυνση. Άρα οι παρα-

γωγοί μας μπορούν να γνωρίζουν και να ξέρουν ότι στο τέλος, θα πάρουν τα χρήματα που τους αναλογούν, διότι η Κυβέρνηση εργάστηκε και έχουμε το ίδιο ποσό για την επόμενη θητεία.

Το Μνημόνιο Συνεργασίας έχει επιβεβαιωθεί σε ανώτερο επίπεδο, με την επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Ινδίας πριν από λίγο καιρό στην Ελλάδα και την επίσκεψη του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πριν από δεκαπέντε μέρες στην Ινδία και με αυτόν τον τρόπο θα συνεχίσουμε, διότι θέλουμε να οικοδομήσουμε, σύμφωνα πάντοτε με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές «from Farm to Fork» και της Πράσινης Συμφωνίας, το γνωστό Green Deal 2020-2030, αλλά και της ατζέντας του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη του 2030, το εθνικό μας σχέδιο, που δεν είναι άλλο από μια στρατηγική για τη δημιουργία ενός πράσινου, ανθεκτικού, βιώσιμου, ψηφιακού και ανταγωνιστικού πρωτογενή τομέα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τώρα ξεκινάμε με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους. Τον λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Κόκκαλης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο αφορά στην εξωστρέφεια των αγροτικών μας προϊόντων, μια προσπάθεια δειλή -ημιτελής, βέβαια- την οποία και στηρίζουμε σαφέστατα, όπως θα στηρίζουμε οτιδήποτε αποδεδειγμένα θετικό υπάρχει στον πρωτογενή τομέα, αλλά -υπάρχει ένα μεγάλο «αλλά»- θα είμαστε απέναντι όχι μόνο με κριτική, αλλά και με τεκμηρίωση όσον αφορά στα τραγικά λάθη και τις παραλείψεις.

Και ξεκινώ με το πολύ βασικό, με τις αγροτικές ενισχύσεις. Έχετε καταλάβει ότι τα έχετε κάνει μαντάρα, έτσι; Το έχετε καταλάβει; Την 27^η Οκτωβρίου είχαμε οριζόντια περικοπή στις αγροτικές ενισχύσεις. Η πρώτη δικαιολογία λίγες μέρες μετά ήταν η εξής: Ήταν προϊόν διαπραγμάτευσης της προηγούμενης ηγεσίας του ΥΠΑΤ το 20%. Τάδε έφη ο κ. Αυγενάκης, ο οποίος, όσο και να προσπαθεί να κρυφτεί, δεν θα το αποφύγει. Εδώ πρέπει να εξηγήσει επακριβώς τι έχει γίνει.

Μετά από λίγες ημέρες -χτες, προχθές- αναζήτησε και βρήκε άλλο λόγο: Δύο είναι τα λάθη. Δεκάξι χιλιάδες ΑΦΜ δεν ελέγχθηκαν και ογδόντα οκτώ εκατομμύρια δεν ενεργοποιήθηκαν. Από τους δεκάξι χιλιάδες μήπως οι εννιά χιλιάδες είναι τα βοσκοτόπια χωρίς ζώα; Να δίνονται ενισχύσεις ή να μη δίνονται; Τι λέτε, κύριε Κελέτση; Τι λέτε, κύριε Χνάρη; Από τις εννιά χιλιάδες, οι έξι χιλιάδες είναι στην Κρήτη. Είπε κανείς τίποτα; Και άλλοι πέντε χιλιάδες από τους δεκάξι χιλιάδες ελεγχόμενους είναι στα δικαστήρια. Και έχετε το θράσος και λέτε ότι φταίει ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Πιθανό να φταίει, δεν δικαιολογούμε κανέναν. Μιλάμε για απίστευτο θράσος. Δεν ξέρετε τι σας γίνεται.

Ζητήσαμε και οι εννέα Βουλευτές στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου να έρθει ο κ. Αυγενάκης -θα μας κάνει την τιμή- να ενημερώσει για τους λόγους περικοπής με ειλικρίνεια. Ούτε αυτό δεν έχετε το θένος να πείτε. Αλλά το πιο βασικό είναι το τι μπορεί να σωθεί με την αναθεώρηση του στρατηγικού σχεδίου. Εμείς θα έρθουμε με προτάσεις συγκεκριμένες.

Αλήθεια, κύριε Κελέτση, τι έχετε ζητήσει στην αναθεώρηση; Ζητήσατε τρία-τέσσερα συγκεκριμένα πράγματα. Η αναθεώρηση του στρατηγικού σχεδίου είναι σε εξέλιξη; Τον έχουμε καλέσει να έρθει και να ενημερώσει για δυο πράγματα και να μη γυρνάει στα κανάλια. Εδώ πρέπει να έλθει και να εξηγήσει, στη Βουλή. Πρώτον, τους λόγους. Δεύτερον και πιο σημαντικό, πώς μπορεί να σωθεί η κατάσταση με στοχευμένες κινήσεις της Κυβέρνησης στις Βρυξέλες. Θα επιμείνουμε μέχρι τέλους για να μάθουμε επακριβώς γιατί μειώθηκαν τα ποσά.

Ογδόντα οκτώ εκατομμύρια δεν ενεργοποιήθηκαν. Κύριε Υφυπουργέ, πέρσι δεν ενεργοποιήθηκαν εκατόν οκτώ. Γιατί δεν είπατε κάτι και σήμερα λέτε ότι δύο είναι τα λάθη;

Έρχομαι και στις αποζημιώσεις στη Θεσσαλία. Αλήθεια, τώρα πανηγυρίζετε γι' αυτές τις λειψές αποζημιώσεις; Περιμένετε να σας πουν και ευχαριστώ; Στο βαμβάκι -ρωτήστε Βουλευτές του κυβερνητικού κόμματος- αντί για 140 ευρώ, 100 ευρώ. Στο καλαμπόκι αντί για 120...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ... (Δεν ακούστηκε)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Είναι αυτονόητη υποχρέωση του κράτους, αυτονόητη. Όταν κάποιος πλημμυρίζει και καταστρέφεται, πρέπει να σας πει και ευχαριστώ και να σας χειροκροτήσει για τα 140 ευρώ στο βαμβάκι, όταν το κόστος παραγωγής είναι τουλάχιστον 270-280; Έλεος! Είναι αυτονόητη υποχρέωσή σας. Καλά κάνετε και δρομολογείτε αποζημιώσεις, όχι όμως να πανηγυρίζετε για κάτι το οποίο είναι αυτονόητη υποχρέωσή σας.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε πει κάποια κουβέντα, συζητήσατε μήπως για το σχέδιο ανασυγκρότησης του πρωτογενούς τομέα στη Θεσσαλία, εάν χρειάζεται αναδιάρθρωση καλλιεργειών; Το πόρισμα των Ολλανδών το έχετε υπ' όψιν σας προφανώς. Μήπως απαιτούνται νέες καλλιεργείες; Μήπως πρέπει να έλθετε σε δημόσια διαβούλευση με τον πρωτογενή τομέα; Αυτό το έχετε ως πλάνο στην Κυβέρνηση; Όχι βέβαια.

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε, πάλι με τις ενισχύσεις, γιατί είναι πολύ σημαντικό να μάθει ο πρωτογενής τομέας την αλήθεια των περικοπών, αλλά το πιο σημαντικό είναι να γνωρίζει για τα επόμενα χρόνια τι λεφτά έχει να πάρει ο κάθε κτηνοτρόφος, ο κάθε αγρότης.

Εμείς στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου θα έλθουμε με τεκμηριωμένες προτάσεις, το επαναλαμβάνω -είχαμε κάνει και το '21- όσον αφορά την αναθεώρηση-τροποποίηση του στρατηγικού σχεδίου της νέας ΚΑΠ. Υπάρχει η ευκαιρία, υπάρχει η δυνατότητα. Να μην πάει χαμένη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα επτά μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1^ο Γυμνάσιο Ραφήνας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Κατρίνης.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξεκινήσω με μια αναφορά στη σημερινή μέρα, μια μέρα γιορτής και τιμής για τις Ένοπλες Δυνάμεις μας. Να ευχηθώ υγεία και δύναμη στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και στα στρατευμένα νιάτα της πατρίδας μας, γιατί οι Θερμοπύλες δεν στέκονται μόνες τους. Χρειάζονται την καρδιά, αλλά και την ψυχή αυτών που τις υπερασπίζονται. Χρειάζονται πατριωτικό φρόνημα και υψηλή αίσθηση καθήκοντος. Οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας φυλάσσουν Θερμοπύλες, υπερασπίζονται την εθνική ακεραιότητα της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι καλό να υπάρχουν διακρατικές συμφωνίες συνεργασίας στον αγροτικό τομέα, όπως αυτή που κυρώνουμε με την Ινδία σήμερα και στην οποία αναφέρθηκε αναλυτικά ο εισηγητής μας Μανώλης Χνάρης. Το πιο βασικό, όμως, είναι να υπάρχει εθνική στρατηγική και πολιτικές που δίνουν λύσεις στα υπαρκτά προβλήματα του αγροτικού κόσμου που όσο κι αν προσπαθείτε να τα επισκιάσετε, δυστυχώς επιδεινώνονται.

Αυτή η πολιτική είναι είδος εν ανεπάρκεια για τη σημερινή Κυβέρνηση. Είναι πρόσφατο το φιάσκο με την προκαταβολή της βασικής ενίσχυσης και τις αλληλοκατηγορίες ανάμεσα στην ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και στον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Ως προς το δεύτερο ζήτημα, πολύ λίγη σημασία έχει, γιατί πολύ απλά εκφράζει το μοντέλο λειτουργίας αυτής της Κυβέρνησης που σε κάθε αστοχία αναζητά κάπου να επιρρίψει την ευθύνη με δικαιολογίες.

Το πρώτο, όμως, ζήτημα που αφορά τις μειωμένες καταβολές των ενισχύσεων, αφορά τους ίδιους τους αγρότες και βεβαίως αντανακλά την πολύ δύσκολη πραγματικότητα που βιώνουν. Διάκόσια τριάντα εννιά εκατομμύρια λιγότερα φέτος σε σχέση με

πέρυσι, το μικρότερο ποσό που έχει δοθεί ποτέ σε ενισχύσεις στους αγρότες. Ενενήντα δύο εκατομμύρια ευρώ λιγότερα από αυτά που θα μπορούσαν να δοθούν λόγω αστοχιών και λαθών και όλα αυτά σε μια χρονιά που οι αγρότες μαστίζονται από το αυξημένο κόστος παραγωγής και την ακρίβεια.

Βέβαια, ίσως είναι πολυτέλεια πραγματικά να ζητάμε από αυτήν την Κυβέρνηση να διαμορφώσει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τον πρωτογενή τομέα, από τη στιγμή που δεν μπορεί να διεκπεραιώσει μια απλή διοικητική διαδικασία. Αυτό το βλέπουμε σε πάρα πολλές άλλες περιπτώσεις.

Θα αναφέρω χαρακτηριστικά την περίπτωση των πυρόπληκτων αγροτών της πατρίδας μου, της Ηλείας, που από το '21 περιμένουν να αποζημιωθούν εν συνόλω, ενώ υπάρχουν πορίσματα του ΕΛΓΑ. Αναφέρομαι στις καθυστερήσεις στις εκτιμήσεις -που προφανώς δεν γίνονται τυχαία- και στις μεγάλες καθυστερήσεις στην καταβολή αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ, που δεν είναι η εξαίρεση, αλλά δυστυχώς είναι ο κανόνας. Εσείς μπορεί να πιστεύετε ότι κερδίζετε χρόνο, αλλά ο χρόνος δεν υπάρχει για τους αγρότες, ενώ ταυτόχρονα συνεχίζετε να μην καλύπτετε ζημιές που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή, όπως είναι η ακαρπία στην ελιά, οι ζημιές από τον καύσωνα ή τον παγετό στο προανθικό στάδιο, με την Κυβέρνηση με όλα αυτά τα παραδείγματα και πάρα πολλά άλλα, να επιβεβαιώνει ότι βρίσκεται σε πολύ μεγάλη απόσταση από τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου.

Ποια είναι αυτά; Θα τα πω πολύ σύντομα. Είναι η αύξηση σε ένα χρόνο κατά 23% στο κόστος παραγωγής. Αυτή η μεγάλη αύξηση του κόστους αντιμετωπίζεται με τα επιδόματα που δώσατε πέρυσι δίκην δώρου με εξαγγελίες του Πρωθυπουργού; Όχι βέβαια. Δεν υιοθετείτε προτάσεις όπως ο μηδενισμός του φόρου στο αγροτικό πετρέλαιο. Δεν δημιουργείτε θεσμικό πλαίσιο για εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τους αγρότες και τη δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων μεταξύ αγροτών με προτεραιότητα, όπως έχουμε πει εμείς, σε οργανισμούς άρδευσης, σε ομάδες παραγωγών, σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές, για να δοθούν επιτέλους κίνητρα στους αγρότες να μείνουν στον τόπο τους.

Δεύτερο πρόβλημα: Εργάτες γης. Τεράστιο ζήτημα. Το επισημαίνουν όλοι, δεκαπέντε αγροτικοί σύλλογοι που υπογράψαμε χθες την αναφορά. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κάνει έκκληση σε αυτό το ζήτημα, γιατί προφανώς και οι εργάτες γης αναζητούν καλύτερες συνθήκες, καλύτερες αμοιβές και πηγαίνουν σε χώρες που παρέχουν αυτές τις συνθήκες.

Τι έχει κάνει η Κυβέρνηση για όλο αυτό; Αποδίδουν οι σχετικές συμφωνίες που έχουμε υπογράψει; Υπάρχει κάποιος απολογισμός; Έχουν στελεχωθεί τα προξενεία, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις, ώστε να έχουμε και γρηγορότερη και μεγαλύτερη αποδοχή των αιτήσεων και να λυθεί το ζήτημα των εργατών γης;

Τρίτο πρόβλημα: κόκκινα δάνεια, χρέη αγροτών. Το 70% των αγροτών έχει οφειλές σε τράπεζες, σε fund, σε ασφαλιστικά ταμεία, στην εφορία. Αντιμέτωποι με κατασχέσεις και πλειστηριασμούς ακόμα και της γης τους, δηλαδή του μοναδικού περιουσιακού στοιχείου που έχουν για να βιοπορίζονται και βεβαίως, να συμβάλλουν στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρειάζεται ένα συγκροτημένο σχέδιο για τη στήριξη και αναγέννηση του πρωτογενούς τομέα και το ΠΑΣΟΚ μιλάει πάντα με προτάσεις. Προτάσεις που δίνουν πραγματική ελπίδα στους αγρότες και αφορούν στην προστασία της αγροτικής γης από πλειστηριασμούς και κατασχέσεις. Προγράμματα για ψηφιακό μετασχηματισμό αγροτικών επιχειρήσεων, νέα φορολογικά και χρηματοδοτικά κίνητρα σε ομάδες παραγωγών και συνεταιριστικά σχήματα. Αλλαγή επιτέλους του κανονισμού ασφάλισης του ΕΛΓΑ ώστε να ενταχθούν πάρα πολλές ζημιές που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή και προγράμματα για νέους αγρότες, ώστε να έχουν κίνητρα οι νέοι άνθρωποι να μείνουν στην ύπαιθρο, να μείνουν σε ορεινές και νότιες περιοχές, να συμβάλλουν στην παραγωγική ανασυγκρότηση και τη διατροφική αυτόρκεια της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο αγροτικός κόσμος και το ΠΑΣΟΚ ταυτίστηκαν και πορεύτηκαν μαζί σε δύσκολες εποχές και τώρα συναντιούνται ξανά. Επανασυνδέονται με μια σχέση ει-

λικρίνειας αλλά και εμπιστοσύνης που στηρίζεται στις προγραμματικές θέσεις του ΠΑΣΟΚ. Και προφανώς αυτό δεν αρέσει σε κάποιους, γιατί η προσπάθεια για την ανατροπή του σημερινού πολιτικού σκηνικού αποδίδει. Είμαστε, όμως, ακόμη στην αρχή και ο στόχος είναι να διαμορφωθεί αλλά και να εκφραστεί πολιτικά μία νέα κοινωνική και προοδευτική πλειοψηφία με τη ματιά στραμμένη στην επόμενη ημέρα στο αύριο και όχι στο χθες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινηματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από την Ελληνική Λύση, ο κ. Χήτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Είναι μια μεγάλη ημέρα η σημερινή. Η Παναγιά μας να προστατεύει τις Ένοπλες Δυνάμεις, τη χώρα μας, τις Ελληνίδες και τους Έλληνες.

Κύριε Υφυπουργέ, μοιάζει με κακόγουστη φάρσα αυτό που κάνετε σήμερα. Πραγματικά. Μπορεί να έχετε και χιούμορ ως Υπουργείο, δεν ξέρω. Αλλά να μιλάμε για τον αγροτικό τομέα, τον διαλυμένο πρωτογενή τομέα στη χώρα μας και το πρώτο νομοθέτημα που φέρνει το Υπουργείο σας να είναι αυτή η κύρωση με την Ινδία; Εντάξει, δεν λέμε, αλλά άλλο δεν είχατε να φέρετε; Πιο σημαντικά θέματα δεν έχει το Υπουργείο να ασχοληθεί; Ειλικρινά τώρα. Πραγματικά. Φέρνετε τέτοια νομοθετήματα τα οποία στερούνται πραγματικά ουσίας. Να έρθει ο Ινδός εμπειρογνώμονας εδώ για να δει τι; Να σκίσει τα πτυχία του; Να δει πώς δουλεύει ο πρωτογενής τομέας στην Ελλάδα και να πει «παιδιά έπρεπε να έρθω εγώ από την Ινδία για να σας πω ότι τα κάνετε όλα λάθος;». Τι περιμένετε να σας πει δηλαδή ο εμπειρογνώμονας; Τι θα κερδίσουμε από αυτό; Γιατί πραγματικά δεν έχετε κανένα όραμα. Όχι εσείς ως Κυβέρνηση μόνο. Κι εσείς φυσικά, αλλά και όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Κανένα όραμα, κανένα σχέδιο, κανένα πλάνο σοβαρό για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και τη μεταποίηση προϊόντων. Το φωνάζουμε από το 2019 από την πρώτη ημέρα παρουσία μας εδώ. Ποτέ. Τίποτα. Τσαπατσουλίες, λίγο από εδώ, λίγο από εκεί, καμιά σύμβαση, καμιά κύρωση. Τίποτα. Αυτό. Έτσι θα αντιμετωπίσουμε το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει το πρωτογενή τομέας;

Φωνάζει από το 2019 ο Πρόεδρός μας ότι θα πεινάσουμε. Θα σας το αποδείξω τώρα με νούμερα. Όχι νούμερα και αριθμούς της Ελληνικής Λύσης. Και πόσω μάλλον δε τώρα, κύριε Κελέστη, μετά από την καταστροφή στη Θεσσαλία που από τα δύο εκατομμύρια τριακόσιες χιλιάδες στρέμματα πεδινών καλλιεργούμενων εκτάσεων της Θεσσαλίας πλημμύρισαν τα επτακόσιες πενήντα χιλιάδες στρέμματα. Θυμάστε. Μιλάμε για τεράστια ζημιά. Δεν υπάρχειτε. «Να φέρω κάτι με την Ινδία».

Δεν λέμε ότι είναι κακό ή οτιδήποτε, αλλά δεν ξεκινάς από εκεί. Από εκεί ξεκινάει το Υπουργείο; Φωνάζουμε τόσα χρόνια όλα τα κόμματα να μαζευτούμε, να καταθέσουμε τις προτάσεις μας. Είναι μείζον εθνικό θέμα επιβίωσης. Θα πρέπει να είναι η κορωνίδα, να είναι η βάση της οικονομίας μας ο πρωτογενής τομέας και εμείς τον έχουμε διαλυμένο. Θα πρέπει να έρθει ο Ινδός εμπειρογνώμονας να πει ότι ο Έλληνας αγρότης έχει τα πιο ακριβά καύσιμα και δεν μπορεί να ανταγωνιστεί άλλα προϊόντα άλλων αγροτών; Πρέπει να έρθει ο Ινδός εμπειρογνώμονας να το πει αυτό; Πού θα βοηθήσει, δηλαδή, αυτή η σύμβαση; Δεν έχουμε λυμένα τα βασικά, τα σοβαρά. Εκεί πάμε τώρα, στις συνεργασίες;

Και θα σας πω το εξής: Γνωρίζετε ότι το δεκάμηνο Ιανουάριος με Οκτώβριος του 2023 -τώρα, το πρώτο δεκάμηνο- αυξήθηκαν κατά 16% οι εισαγωγές σε φρούτα και λαχανικά; Και δεν το λέμε εμείς, είναι τα στοιχεία του Συνδέσμου Ελληνικών Επιχειρήσεων Εξαγωγής, Διακίνησης Φρούτων Λαχανικών και Χυμών. Κατά 16% το πρώτο δεκάμηνο του 2023 αυξήθηκαν οι εισαγωγές μας.

Και θα πάω συγκεκριμένα σε νούμερα και σε προϊόντα τώρα, για να δείξουμε ότι δεν παράγουμε τίποτα. Εισάγουμε τα πάντα, αλλά θα έρθει ο Ινδός εμπειρογνώμονας να μας πει: «Παιδιά, συνεχίστε αυτό που κάνετε, οδεύετε στην καταστροφή. Συγχαρητήρια...». Θα έρθει ο Ινδός να το πει, όμως, εμείς δεν μπορούμε

να κουνηθούμε μόνοι μας, κύριε Κελέτση. Μη δυσανασχετείτε, γιατί τα νούμερα είναι αμείλικτα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Προφανώς, το χρώμα του Ινδού είναι το πρόβλημά σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ποιο χρώμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Υπουργέ, θα έχετε τη δυνατότητα...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Τι σχέση έχει αυτό, κύριε; Οι ποσότητες που εισήλθαν στη χώρα μας ανήλθαν σε πεντακόσιες σαράντα επτά χιλιάδες τόνους. Κάναμε εισαγωγή πεντακόσιες σαράντα επτά χιλιάδες τόνους προϊόντων. Τι χρώματα και παλέτες λέτε εσείς;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τα χρώματα που είπε ο κύριος συνάδελφος, ο δικός σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Η εισαγωγή νωπών σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία συγκριτικά με το 2019, απαντήστε σε αυτά. Εάν υπάρχει σοβαρότητα στο Υπουργείο, απάντησε στα στοιχεία αυτά με τις εισαγωγές που αυξήθηκαν κατά 16% και αφήστε τα άλλα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να είστε σοβαροί εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Εισαγωγή εκατόν ενενήντα μία χιλιάδες τόνους πατάτες. Απαντήστε σε αυτό. Κρεμμύδια είκοσι πέντε χιλιάδες τόνους εισαγωγή. Απαντήστε σε αυτό και αφήστε τα υπόλοιπα. Ντομάτες είκοσι πέντε χιλιάδες πεντακόσιους οκτώ τόνους εισαγωγή φέτος έναντι δεκατέσσερις χιλιάδες πέρυσι. Απαντήστε ως Υπουργείο σ' αυτό και αφήστε τους εξυπνακισμούς. Πιπεριές τέσσερις χιλιάδες οκτακόσιους εξήντα τόνους εισαγωγές από Τουρκία και Ολλανδία, λεμόνια είκοσι δύο χιλιάδες πεντακόσιους τόνους εισαγωγές. Απαντήστε σε αυτά. Μήλα οκτώ χιλιάδες πεντακόσιους τόνους το δεκάμηνο του τρέχοντος εισαγωγές, ακτινίδια και πάει λέγοντας. Και τον φετινό Οκτώβριο -μόνο τον Οκτώβριο- οι εισαγωγές μας αυξήθηκαν κατά 35,56%. Αυτό δεν είναι σήμα κινδύνου; Δεν εκπέμπει SOS ο αγροτικός τομέας, η πρωτογενής παραγωγή; Υπάρχει σοβαρότητα, κάποιος να απαντήσει, από την Κυβέρνηση, γιατί συμβαίνει αυτό; Γιατί;

Αυξήθηκαν οι τουρίστες φυσικά, αλλά δεν παράγουμε τίποτα -αυτό έχουμε πει- και όλο το συνάλλαγμα φεύγει πάλι έξω. Έρχεται ο τουρίστας, τον ταϊζουμε με εισαγωγές, φεύγουν τα λεφτά πάλι έξω. Αυτά να απαντήσει το Υπουργείο.

Και διευκρινίζω, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν δόθηκε στον εισηγητή μας προηγούμενα η ευκαιρία. Μίλησε για μαύρη εργασία, δεν μίλησε για μαύρους ανθρώπους.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μαύρους εργάτες είπε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Το διευκρίνισαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Δόθηκε η διευκρίνιση, σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Εάν επιμένει ο Υπουργός είναι εμπαθής. Δόθηκε η εξήγηση και αφήστε τους εξυπνακισμούς, κύριε Κελέτση.

Απαντήστε στα αμείλικτα στοιχεία που σας δώσαμε σήμερα. Εδώ η δουλειά σας είναι να απαντήσετε σε αυτά. Εάν θέλετε κριτική σοβαρή, σας φέραμε τα επίσημα νούμερα που μιλάνε για αύξηση εισαγωγών σε πατάτες, ντομάτες, κρεμμύδια, μπανάνες, ακτινίδια, τα πάντα. Απαντήστε. Είστε το κράτος. Είστε η πολιτεία και αφήστε τα υπόλοιπα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν συνεχίσουμε επιτρέψτε μου να σας ανακοινώσω το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Τετάρτης 22 Νοεμβρίου 2023.

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 405/20-11-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Βοιωτίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Γεωργίου Μουλκιώτη, προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Ανολοκλήρωτη η έκδοση Ενιαίων Κανονισμών Ασφάλισης και Παροχών του ΕΦΚΑ από το 2016».

2. Η με αριθμό 388/13-11-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. «Ελληνική Λύση» κ. Παράσχου Παπαδάκη, προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Νομοθέτηση περί επαναπροώθησης (push back) στις ροές παράνομα εισελθόντων μεταναστών στον Έβρο, ιθαγένεια των παράνομα εισελθόντων μεταναστών που έλαβαν πολιτικό άσυλο & κονδύλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλον φορέα που λαμβάνει η Ελλάδα για την διαχείριση των ανωτέρω».

3. Η με αριθμό 404/19-11-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Τάσου Οικονομόπουλου, προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Ανησυχία για πιθανές επιπτώσεις εις βάρος μας μετά από την υπογραφή του πρόσφατου πρωτοκόλλου συνεργασίας για το μεταναστευτικό μεταξύ Ιταλίας και Αλβανίας».

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 417/20-11-2023 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» και Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Δημητρίου Νατσιού, προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Κατάργηση υποχρέωσης VISA για Τούρκους πολίτες».

Συνεχίζουμε επί του νομοσχεδίου.

Τον λόγο τώρα έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας η κ. Ράπη.

ΖΩΗ ΡΑΠΗ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Βουλευτές, διπλή γιορτή σήμερα. Ανήμερα Εισοδίων της Θεοτόκου τιμούμε την ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων, τους άγρυπνους φρουρούς της πατρίδας μας, αυτούς που πολέμησαν και έδωσαν τη ζωή τους στα μέτωπα αλλά, βεβαίως, και όλους όσους σήμερα υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, φρουρώντας τόσο τα χερσαία όσο και τα θαλάσσια σύνορά μας. Και βεβαίως, αυτό το κάνουν για να ζούμε εμείς ασφαλείς, αλλά και για να αποτελεί η χώρα έναν πυλώνα ασφάλειας και σταθερότητας σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Χρόνια σας πολλά, λοιπόν.

Σε σχέση με την κύρωση του Μνημονίου που έχουμε σήμερα πρέπει να το δούμε μέσα στο πλαίσιο της σημερινής μας εποχής, η οποία χαρακτηρίζεται από πολλαπλές κρίσεις. Η ενίσχυση της αυτάρκειας της παραγωγής της χώρας, όπως ειπώθηκε και προηγουμένως, αλλά και η διασφάλιση του εφοδιασμού, όπως και της ομαλής διακίνησης των τροφίμων, αποτελούν πολύ κρίσιμα στοιχεία για την επισιτιστική μας ασφάλεια. Αυτό αποδείχθηκε τόσο με την πανδημία και την παγκόσμια αναστάτωση που προκάλεσε στην παγκόσμια οικονομία, αλλά και στην παραγωγή και στον εφοδιασμό με τρόφιμα, όσο και με τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Η Ινδία πράγματι αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου, με ΑΕΠ 2,6 τρισεκατομμυρίων ευρώ και διαθέτει έναν από τους ισχυρότερους πρωτογενείς τομείς παγκοσμίως. Αποτελεί δε τη μεγαλύτερη παραγωγό γάλακτος και σιτηρών διεθνώς και είναι στη δεύτερη θέση σε προϊόντα όπως το ρύζι, το σιτάρι και το βαμβάκι.

Το σημερινό αυτό μνημόνιο συνεργασίας είναι ακριβώς ένα μνημόνιο με το οποίο αναβαθμίζονται οι ήδη υπάρχουσες διμερείς σχέσεις συνεργασίας που έχουμε με αυτή τη χώρα και μετά την επίσκεψη του Ινδού Πρωθυπουργού καλεσμένου από τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη τον περασμένο Αύγουστο στην Αθήνα. Ακριβώς οι στόχοι του σημερινού νομοσχεδίου είναι η ενίσχυση αυτής της διμερούς συνεργασίας για τη στήριξη, την αναβάθμιση αλλά και τον εκσυγχρονισμό του τομέα της γεωργίας, αλλά και η επίτευξη μιας βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης και παραγωγής, όπως -ναι, γιατί όχι- και η κατάρτιση καλλιεργητών οι οποίοι βρίσκονται και έχουν εμπιστοσύνη τόσο στο Βιοπαθολογικό Ινστιτούτο, το «Μπενάκειο», όσο, βεβαίως, και στον ΕΛΓΑ.

Είναι γεγονός ότι αυτή η συνεργασία μετρά πάνω από είκοσι χρόνια. Το 2001 υπεγράφη ένα μνημόνιο συνεργασίας για τον πρωτογενή τομέα με αυτή τη χώρα, μια συμφωνία που κυρώθηκε το 2002 με νόμο. Όμως, αυτό το νομοσχέδιο που εισηγούμαστε θα αντικαταστήσει αυτή τη στρατηγική συμφωνία με βάση τις νέες συνθήκες που επικρατούν σήμερα, τόσο τις οικονομικές όσο και τις ευρύτερα διπλωματικές των χωρών μας.

Πιο συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια τόσο η Ελλάδα όσο και η Ινδία έχουν αναβαθμίσει τη συνεργασία τους και στον οικονομικό τομέα. Το 2022, οι εμπορικές μας συναλλαγές αυξήθηκαν και έφτασαν σε ένα πολύ μεγάλο σύνολο, αν συμπεριλάβουμε και τη ναυτιλία και τον τουρισμό, του 1,3 δισεκατομμυρίου ευρώ, ένα ποσό που αποτελεί ρεκόρ και αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε έναν προορισμό τόσο για Ινδούς επιχειρηματίες όσο και για Ινδούς πολίτες.

Μάλιστα οι εξαγωγές των δικών μας αγροτικών προϊόντων παρουσιάζουν μια ανοδική πορεία στην Ινδία. Είναι χαρακτηριστικό ότι από το 2020 μέχρι το 2022 η αξία των δικών μας εξαγωγών στην Ινδία έχει διπλασιαστεί από 7,8 εκατομμύρια ευρώ στα σχεδόν 20 εκατομμύρια ευρώ το 2022. Και, βεβαίως, όπως είπε ο Υπουργός, σταδιακά θα αναλάβουμε ένα ρόλο μιας πύλης εισόδου των ινδικών προϊόντων προς την Ευρώπη, αφού ήδη προσελκύουμε επενδύσεις σε τομείς όπως τα logistics, οι υποδομές, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αυτό που συζητάμε σήμερα είναι η δημιουργία ενός κέντρου ασφάλειας ινδικών προϊόντων σε ελληνικό λιμάνι.

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι η Ελλάδα μπορεί να καταστεί εμπορικός κόμβος μεταξύ της Μέσης Ανατολής και της Ευρώπης για τις ινδικές αγροτικές παραγωγές και, βεβαίως, να δοθεί η δυνατότητα στις δικές μας, στις ελληνικές επιχειρήσεις, να αναζητήσουν πρόσβαση στις αγορές της Ινδίας σε μεγαλύτερο εύρος και σε τομείς όπως είναι τόσο η ναυτιλία, όσο και τα τρόφιμα.

Σε σχέση με την ενδυνάμωση αυτής της συνεργασίας και τη διάνοιξη διαύλων επικοινωνίας, θέλω να υπογραμμίσω και εγώ με τη σειρά μου ότι είναι μια ακόμα επιτυχία της ελληνικής Κυβέρνησης και του Κυριάκου Μητσοτάκη και ένα δείγμα ανάκαμψης της διεθνούς ισχύος της Ελλάδας και φυσικά ένα νέο κεφάλαιο στη συνεργασία μας με την Ινδία. Όμως σε σχέση και με τα όσα ακούστηκαν για τον ΟΠΕΚΕΠΕ -νομίζω και ο Υφυπουργός να αναφερθεί γι' αυτό, γιατί συζητήθηκε και στην επιτροπή διεξοδικά- γίνονται πολύ σημαντικές κινήσεις με στόχο την εξομάλυνση της λειτουργίας του ΟΠΕΚΕΠΕ προς όφελος του Έλληνα αγρότη. Αλλά και σε ό,τι αφορά τη διαδικασία των πληρωμών, επίσης αυτή θα γίνεται αξιόπιστα, χωρίς τα προηγούμενα προβλήματα.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τον ΕΛΓΑ, σταδιακά αλλά σταθερά στηρίζουμε τους Έλληνες αγρότες. Και πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι ο ΕΛΓΑ πληρώνει πολύ γρηγορότερα απ' ό,τι πλήρωνε στο παρελθόν. Και αυτό είναι μια πραγματικότητα.

Η Κυβέρνηση την προηγούμενη τετραετία, με απόφαση του ίδιου του Πρωθυπουργού, στήριξε τον ΕΛΓΑ αποδίδοντάς του αυτά που του χρωστούσαν επί δεκαετίες, και, βεβαίως, καθιστώντας αυτόν έναν οργανισμό ο οποίος μπορεί να πληρώσει σε γρήγορους ρυθμούς τους αγρότες για τις ζημιές που κατά καιρούς δημιουργούνται αλλά και τις υποχρεώσεις.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην περίπτωση της Θεσσαλίας αλλά και του Έβρου στις πλημμύρες αλλά και στις πυρκαγιές, ήδη από 8 Νοεμβρίου ο ΕΛΓΑ έχει κάνει τις πρώτες πληρωμές. Νομίζω ότι σε αυτά θα αναφερθεί και ο Υπουργός διεξοδικά.

Για τους λόγους, λοιπόν, που προανέφερα, θα πρέπει να στηρίξουμε την ψήφιση του μνημονίου συνεργασίας μεταξύ ημών, της δικής μας χώρας, και της Ινδίας, γιατί αυτή η ψήφιση του μνημονίου και η κύρωσή του με νόμο θα είναι, βεβαίως, μια νέα επιτυχία και για τον αγροδιατροφικό τομέα και τα ελληνικά μας προϊόντα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Πριν την ολοκλήρωση της συνεδρίασης με την τοποθέτηση του Υπουργού, τον λόγο έχει ζητήσει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη», ο κ. Νατσιός. Και θα τον έχει για πέντε λεπτά, καθώς δεν

έχει τοποθετηθεί Κοινοβουλευτικός από την πλευρά της Νίκης.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα ζητούσα το λόγο, αλλά σήμερα είναι μια ξεχωριστή ημέρα, είναι η ημέρα εορτής των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας και της προστάτιδας, της Παναγίας. Και επειδή ίσως δεν έχει ακουστεί στην Αίθουσα της Βουλής, σκέφτηκα να μιλήσω και να αναφερθώ, με ιστορικά γεγονότα, στην παρουσία της Παναγίας -μια και είναι τα Εισόδια σήμερα- στους αγώνες του έθνους.

Θα ξεκινήσω από τη νεότερη ιστορία, βέβαια, από τα γενέθλια του κράτους μας, από την Επανάσταση του 1821. Σημείωσα κάποια γεγονότα, τα οποία τα παρουσίασα μέσα στην Αίθουσα.

Ο Κολοκοτρώνης ευλαβείτο πολύ την Παναγία. Το 1821, ξεκίνησε από την Καλαμάτα για την Τρίπολη. Στα χωριά που περνούσε χτυπούσαν οι καμπάνες. Οι ιερείς έβγαζαν με τα εξαπέρυγα, άνδρες, γυναίκες και παιδιά γονάτιζαν και έκαναν δεήσεις. Γρήγορα, όμως, ο πρώτος ενθουσιασμός της Επανάστασης έσβησε. Ο Αναγνωσταράς, ο Μαυρομιχάλης, ο Παπαφλέσσας τράβηξαν γι' αλλού. Έμεινε μόνος ο Κολοκοτρώνης με το αλόγο του στην Καρύταινα. Τι θα έκανε; Τι θα μπορούσε να κάνει ένας μοναχός, ολομόναχος; Το παν, όταν φυλακίζει την καρδιά η φλόγα της πίστωσης!

Ας αφήσουμε, όμως, τον Γέρο του Μωριά να διηγηθεί ο ίδιος: «Καθα πού σκαπέτισαν με τα μπαϊράκια τους, πέ κατέβηκα κάτω τον μιά κκλησιά ες τον δρόμον, Παναγία στο Χρυσοβίτσι, και το καθισίό μου ταν που κλαιγα την λλάς». Σίμωσε, έδωσε το αλόγο του σε ένα δέντρο, μπήκε μέσα, γονάτισε. «Παναγιά μου...», είπε από τα βάθη της καρδιάς του και τα μάτια του δάκρυσαν, «... βοήθησε και τούτη τη φορά τους Έλληνες να εμψυχωθούν». Έκανε τον σταυρό του, ασπάστηκε την εικόνα της, βγήκε από το εκκλησάκι, πήδηξε στο αλόγο του και έφυγε.

Επίσης, διαβάζουμε για τον Νότη Μπότσαρη τον φρούραρχο του Μεσολογγίου: «Το παλιό οικογενειακό εικόνισμα της Παναγίας που κρατά τον Χριστό αγκαλιά της δεν έλειπε ποτέ όπως και τα όπλα του από σμά του. Στους τελευταίους αγώνες του Σουλίου εναντίον του Χουρσίτ Πασά, έπειτα από κάθε μάχη, από κάθε νίκη αντί για τραγούδια και χορούς, διέταζε συγκέντρωση στις εκκλησίες, προσευχές, λειτουργίες και παρακλήσεις. Τις τελευταίες ημέρες του Μεσολογγίου, μιλώντας και γράφοντας είχε πάντοτε το όνομα της Παναγίας στο στόμα του».

Η περίφημη Καρατάσινα, γυναίκα και μάνα ηρώων από τη Μακεδονία, συνελήφθη κατά την καταστροφή της Νάουσας τον Απρίλιο του 1822 και οδηγήθηκε μαζί με άλλα γυναικόπαιδα στη Θεσσαλονίκη. Πιέστηκε να αλλαγοπιστήσει. Αρνήθηκε.

Γι' αυτό γράφει ο αυτόπτης μάρτυς Γάλλος Πουκεβίλ στην ιστορία του: «Εβύθισαν εντός σάκου τον οποίο είχαν γεμίσει με όφεις...» -με φίδια δηλαδή- «...την σύζυγο του οπλαρχηγού Καρατάσου. Ο Αβδούλ Λουμπούτ ήλπιζε ότι ο θάνατός της θα επήρχετο κατόπιν φρικτών πόνων και βασάνων. Λά α πληγα πλήθους χιόν ν χυσαν τόσον δηλητήριον ες τας φλέβας τς μάρτυρος, στε περιέπεσεν ες λήθαργον κα πέθανεν νωδύνως, λυτρώθη σα ο τω τ ν δημίω της, π ρ τ ν ποίω δεν παυσεν να προσεύχεται θερμς, πικαλούμενη το νομα το Θεού κα τς Παναγίας μέχρι τς τελευταίας ρας. Ο τως πέθνησκον α χριστιανα γυνα κες», γράφει ο Πουκεβίλ.

Κι εδώ διαβάζουμε Συναξάρι Νεομάρτυρος: Ο Καραϊσκάκης ήταν πιστότατος, με ιδιαίτερο σεβασμό στην Ιερά Μονή Παναγίας της Προυσιώτισσας. Αφιέρωσε μάλιστα το ασημένιο κάλυμμα στην εικόνα της με τρία παράσημά του, αργυρά αστέρια, εις ένδειξη ευγνωμοσύνης. Συγκεκριμένα, ο στρατηγός που ταλαιπωρούνταν από θερμή (ελονοσία), έταξε στην Παναγιά να του χαρίσει τη γιατρεία, ώστε να συνεχίσει τους ένδοξους αγώνες του για την απελευθέρωση του Γένους και θα την έντυνε με αργυρόχρυσο «πουκάμισο». Πράγματι, χάρη στην επέμβαση της Παναγίας γιατρεύτηκε.

Στη μάχη της Κλείσοβας στο Μεσολόγγι -ημέρα του Ευαγγελισμού- εχθρικό βόλι σπάζει στα δύο το σπαθί του Κίτσου Τζαβάλλα, χωρίς να αγγίζει τον πολέμαρχο. Όλοι τότε είπαν πως ήταν θαύμα της Παναγίας. Και πήγε ο Τζαβάλλας, στην εκκλησία της Αγίας Τριάδος και αφιέρωσε το σπαθί λέγοντας: «Παναγιά

μου, σήμερα όπου σε γιορτάζουμε, σου αφιερώνω τούτο και βόηθα τα παλληκάρια μας να νικήσουμε τον εχθρό». Κι έτσι νίκησαν με τη βοήθεια της Παναγίας.

Και σε όλους τους μετέπειτα εθνικούς αγώνες για την απελευθέρωση των σκλαβωμένων πατριδών στην Παναγία προστρέχουν οι ανδρειωμένοι ήρωές μας. «Έκαμα χθες ένα τάμα στη Θεοτόκο Παρθένο, την Πλατυτέρα να βοηθήσει τη Μακεδονία μας», γράφει ο Παύλος Μελάς στη γυναίκα του Ναταλία.

Την 1^η Φεβρουαρίου του 1941, δημοσιεύτηκε διάλογος ενός συντάκτη του περιοδικού «ΖΩΗ» με τραυματίες πολέμου του 1940 - 1941 μέσα στον θάλαμο νοσοκομείου. «Εκεί πάνω, κύριε, έχουμε γίνει άλλοι άνθρωποι. Να το ξέρετε. Να το λέτε παντού. Είμαστε παιδιά της Παναγίας. Η Μεγαλόχαρη είναι μάνα και προστατίδα μας».

Και σήμερα, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, η Παναγία, η προστάτιδα των Ενόπλων Δυνάμεων του έθνους μας είναι και μάνα είναι και προστατίδα μας. Κι όπως λέω πολλές φορές, πολλά ρουσφέτια τα τελευταία χρόνια ζητήσαμε με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο. Σήμερα στο στόμα όλων των Ελλήνων, των Ρωμιών, ένα «άγιο ρουσφέτι» θα έλεγα πρέπει να έχουμε στο στόμα μας. Ποιο; «Τais πρεσβείας της Θεοτόκου, Σώτερ, σώσον ημάς».

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Για τριάντα δευτερόλεπτα ακριβώς ο κ. Κατρίνης θέλει να τοποθετηθεί για να υπάρχει μια συνολική απάντηση από τον Υπουργό στη συνέχεια.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δράττομαι της ευκαιρίας της παρουσίας του Υπουργού, του κ. Κελέτση, που κατάγεται και από τη Θράκη και θα ήθελα να ρωτήσω αν υπάρχει επίσημη τοποθέτηση και θέση της Κυβέρνησης πάνω στη χθεσινή δήλωση του Υπουργού Εξωτερικών, του κ. Φιντάν, στην επιτροπή προϋπολογισμού της τουρκικής εθνοσυνέλευσης, ο οποίος μίλησε ευθέως για «τουρκική μειονότητα» στη Δυτική Θράκη, για «ομογενείς» στα Δωδεκάνησα και είπε ότι το Κυπριακό θα λυθεί μέσα από συζήτηση των δύο κρατών.

Πείτε μας, λοιπόν, μιας και είστε παρών, αν η ελληνική Κυβέρνηση έχει θέση και απάντηση σε αυτές τις προκλητικές δηλώσεις του Τούρκου Υπουργού Εξωτερικών. Και το λέω, γιατί ακούμε ότι υπάρχει μια πρόοδος στον διάλογο και στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Θα περιμέναμε μια επίσημη απάντηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Πριν δώσω τον λόγο στον κύριο Υπουργό, οφείλω να πω ότι υπάρχει συγκεκριμένη ημερήσια διάταξη. Βεβαίως, υπήρξε θεματολογία που δεν ήταν εντός του αντικείμενου της κύρωσης της συμφωνίας αυτής. Ο κύριος Υπουργός αξιολογεί και θα απαντήσει ό,τι αυτός νομίζει.

Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχάς θα ήθελα να σας συγχαρώ και να σας ευχαριστήσω, διότι με την παρέμβασή σας προηγούμενως σώσατε το κύρος του ελληνικού Κοινοβουλίου με την παρατήρησή σας προς τον ειδικό αγορητή της Ελληνικής Λύσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Είναι απαράδεκτο σε αυτή την Αίθουσα να γίνεται αναφορά σε ανθρωπινή ύπαρξη με βάση το χρώμα! Είναι ντροπή, είναι ντροπή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σώσατε το κύρος του Κοινοβουλίου και εγώ ως εκπρόσωπος αυτή την ώρα της Κυβέρνησης, σας λέω ότι το Σύστημα προστατεύει απόλυτα την ανθρωπινή προσωπικότητα. Είναι ντροπή σας!

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αποκαλύπτεστε, τι πιστεύετε, ποια είναι ιδεολογία σας. Ντροπή στο ελληνικό Κοινοβούλιο να ακούγονται τέτοιες λέξεις

και να γίνονται τέτοιοι διαχωρισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Υπουργέ παρακαλώ, επιτρέψτε μου. Πράγματι έγινε η παρέμβαση οφειλόμενη νομίζω, αλλά πρέπει να πούμε ότι αμέσως δόθηκε και η διευκρίνιση από την άλλη πλευρά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ελπίζω να διορθώθηκε στα Πρακτικά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Διορθώθηκε. Δεν το καταλαβαίνετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κύριε Χήτα!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Είμαστε εδώ μέσα και ακούμε. Έχουμε αυτιά και ακούμε. Και δεν είναι η πρώτη φορά κύριε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ό,τι θέλετε ακούτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα σας πω ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Καταγράφηκαν όλα. Ο κύριος Υπουργός μπορεί να προχωρήσει την ομιλία του.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα προχωρήσω, κύριε Πρόεδρε. Αλλά ο ένας συνάδελφος που δεν είναι παρών τους παροτρύνει να γίνουν κυνηγοί κεφαλών στον Έβρο. Βγείτε, μαζέψτε τους! Και γίνονται έκνομες ενέργειες με τέτοιες παροτρύνσεις. Και τώρα ακούμε αυτά περί μαύρων κ.λπ.. Είναι ντροπή, είναι ντροπή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Επιμένει!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Φυσικά και επιμένω κύριε, γιατί άκουσα και αναζήτησα στα Πρακτικά να δείτε τι είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Δόθηκαν οι διευκρινίσεις. Μπορούμε να συνεχίσουμε παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΜΠΑΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Μπούμπα, παρακαλώ δώσατε τη διευκρίνισή σας. Έχει καταγραφεί.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, συνεχίστε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα αναφερόμενος λίγο κατ' αρχάς στο μνημόνιο το οποίο είναι προς ψήφιση και συζητείται σήμερα εδώ, να πω ότι μπορεί πράγματι να είναι το πρώτο νομοθέτημα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης το οποίο έρχεται στη Βουλή. Θα ακολουθήσει πολύ σύντομα, κύριε συνάδελφε, επειδή το θέσατε, και ένα δεύτερο νομοθέτημα το οποίο θα τακτοποιεί πολλά ζητήματα του αγροτικού τομέα. Και αμέσως μετά θα έρθει και άλλο το οποίο θα είναι ακόμη πιο σημαντικό και θα αφορά τον ΕΛΓΑ και την αναθεώρηση του κανονισμού του.

Είναι βέβαια το πρώτο νομοθέτημα. Είναι ίσως ένα νομοθέτημα χαμηλής πτήσης θα μπορούσε να πει κανείς, αφού αφορά την ψήφιση μιας σύμβασης.

Παρ' όλα αυτά πρέπει να πω ότι εάν λάβει κανείς υπ' όψιν το γενικότερο περιβάλλον, αυτό που υπάρχει σήμερα στην παγκόσμια οικονομία, μετά δηλαδή την πανδημία του COVID και μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία που ανέδειξε πραγματικά την αξία του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας και της αγροτικής παραγωγής, έχω την εντύπωση ότι θα καταλάβει ότι αυτό το μνημόνιο είναι μια κίνηση στρατηγικής σημασίας. Διότι αν κάτι αναδείχθηκε μέσα από την πανδημία, αν κάτι αναδείχθηκε μέσα από τον πόλεμο στην Ουκρανία είναι πρώτον η αξία της αυτάρκειας, το να μπορεί δηλαδή μια χώρα να παράγει μόνη της έτσι ώστε να εξασφαλίζει τουλάχιστον στο βαθμό που μπορεί, στον μεγαλύτερο βαθμό την αυτάρκεια της χώρας και βέβαια το να έχεις συμμαχίες -και αυτό κάνει αυτό εδώ το μνημόνιο- και εναλλακτικές οδούς προκειμένου σε περιπτώσεις κρίσεων να μη διαταράσσεται η εφοδιαστική αλυσίδα και η διατροφική αλυσίδα.

Άρα, λοιπόν, η αξία αυτού του μνημονίου -στο οποίο δεν θα αναφερθώ διότι τόσο ο εισηγητής μας όσο και η Κοινοβουλευτική μας Εκπρόσωπος αναφέρθηκαν στη λεπτομέρεια και δεν θα αναφερθώ στις λεπτομέρειες- είναι πολύ σημαντική, δεδομένου ότι η Ινδία είναι μία μεγάλη χώρα, είναι μία μεγάλη οικονομία, η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο μετά τις ΗΠΑ. Και μόνο αυτό, νομίζω, τα λέει όλα.

Θα μου δώσετε, κύριε Πρόεδρε, δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, τα έχετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ετέθησαν από τους συναδέλφους από διάφορες πλευρές και άλλα ζητήματα, σημαντικά φυσικά, τα οποία δεν ήταν βέβαια μέσα στη θεματολογία της σημερινής συζήτησης. Θα πρέπει όμως, εφόσον κάποιοι αναφέρθηκαν, έστω ακροθιγώς να απαντηθούν. (ΧΑ)

Σε σχέση με αυτά που ειπώθηκαν για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, θα πρέπει να πω ότι η μέριμνα αυτής της Κυβέρνησης, τόσο από τις προηγούμενες πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου μας όσο και από εμάς, όταν αναλάβαμε στο Υπουργείο, ήταν να αποκαταστήσουμε την αξιοπιστία και την εικόνα του οργανισμού. Θέλουμε έγκαιρες πληρωμές, θέλουμε, όμως, να είναι και αξιόπιστες πληρωμές και κυρίως η όλη λειτουργία και η καταβολή να γίνεται με διαφάνεια με λογοδοσία του οργανισμού τόσο προς την πολιτική ηγεσία όσο και προς τους αγρότες μας.

Σε ό,τι αφορά τη νέα ΚΑΠ, διότι ακούστηκαν πολλά μέσα στην Αίθουσα, πρώτα απ' όλα, να πούμε ότι συνολικά η χώρα κατάφερε -και αυτό ήταν ένα επίτευγμα της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού προσωπικά- να εξασφαλίσει για την επόμενη προγραμματική περίοδο, για τη νέα δηλαδή ΚΑΠ μέχρι το 2027 το ίδιο ακριβώς ποσό με την προηγούμενη περίοδο, δηλαδή ύψους 19,1 δισ. Αυτό σημαίνει ότι συνολικά η χώρα και οι αγρότες μας τελικά θα πάρουν τα ίδια χρήματα που είχαν πάρει και στην προηγούμενη περίοδο. Ποια είναι η διαφορά; Η διαφορά είναι ότι έχουν αλλάξει οι προτεραιότητες στη νέα ΚΑΠ. Ξέρουμε ότι οι βασικές προτεραιότητες έχουν να κάνουν με την ψηφιοποίηση της γεωργίας μας και με την πράσινη γεωργία και έχουν αναθεωρηθεί οι τρόποι και τα κεφάλαια κατανομής των επιδοτήσεων, των χρημάτων προς τους αγρότες. Έτσι, πράγματι, όλοι γνωρίζαμε από πριν -και οι αγρότες το γνώριζαν αυτό- ότι η βασική ενίσχυση είναι μειωμένη περίπου 20%-21% οριζόντια. Όμως, αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι τα χρήματα τα οποία οι αγρότες δεν πήραν από τη βασική θα τα χάσουν. Αντιθέτως, θα τα πάρουν από άλλες δράσεις. Στο επόμενο διάστημα θα πληρωθεί η αναδιανεμητική, η συνδεδεμένη, τα οικολογικά σχήματα. Είναι δράσεις όπου ακριβώς, όπως προβλέπεται από τη νέα ΚΑΠ, θα διοχετευτούν τα χρήματα, οι επιδοτήσεις προς τους αγρότες, απλώς στοχευμένα, πιο δίκαια και σε μία προσπάθεια να ενισχυθούν κυρίως οι νέοι αγρότες μας.

Τώρα σε σχέση με τον ΕΛΓΑ και την καταβολή των αποζημιώσεων. Πότε είδατε άλλη φορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΕΛΓΑ, αυτός ο ασφαλιστικός οργανισμός, να πληρώνει ταχύτερα αποζημιώσεις από οποιαδήποτε αιτία από ό,τι όλη την προηγούμενη τετραετία αλλά και τη σημερινή που διανύουμε σε σχέση με τη Θεσσαλία και με τον Έβρο; Πότε; Και αν επιτεύχθηκε, επιτεύχθηκε ακριβώς γιατί η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός τήρησαν μια υπόσχεση τήρωντας μια δέσμευση του κράτους και έδωσαν στον ΕΛΓΑ αυτά που επί οκτώ χρόνια το κράτος τού όφειλε και τα οποία, όμως, δεν έδινε. Και έτσι μπόρεσε ο ΕΛΓΑ να ανταποκριθεί πολύ πιο σύντομα σε σχέση με το παρελθόν στις υποχρεώσεις του απέναντι στους Έλληνες αγρότες.

Σε ό,τι αφορά τη Θεσσαλία, να πούμε ότι ήδη από τις 8 Νοεμβρίου από την πλευρά του ΕΛΓΑ καταβλήθηκαν τα ποσά για την ζωική παραγωγή, οι προκαταβολές και στον Έβρο στους μελισσοκόμους μας και τις επόμενες μέρες θα γίνει η καταβολή των αποζημιώσεων στο φυτικό κεφάλαιο. Πότε πραγματικά είχαμε κινηθεί τόσο γρήγορα ή είχε ξαναγίνει πληρωμή αποζημιώσεων τόσο γρήγορα σε σχέση με σήμερα; Νομίζω, ποτέ. Και αυτό είναι ξεκάθαρο. Έχουμε έναν οργανισμό ο οποίος στηρίζεται από την Κυβέρνηση οικονομικά και έχει μετατραπεί σε έναν αξιόπιστο οργανισμό πληρωμής των αποζημιώσεων.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ σε αυτό που ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ζήτησε ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης να τοποθετηθώ εδώ. Φυσικά, δεν είναι στο αντικείμενό μου και δεν είμαι αρμόδιος να πω λεπτομέρειες γι' αυτό.

Θα πω, όμως, κύριε εκπρόσωπε του Κινήματος Αλλαγής ότι οι θέσεις στα εθνικά θέματα της ελληνικής Κυβέρνησης, της ελληνικής διπλωματίας, είναι πάγιες σε ό,τι αφορά τα ελληνοτουρκικά. Και γνωρίζετε πολύ καλά ότι η ελληνική Κυβέρνηση -και

αυτή η ελληνική Κυβέρνηση- όπως όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις, αυτό που αναγνωρίζουν είναι ότι στη Θράκη -και ξέρετε την ευαισθησία μου για τη Θράκη, διότι είμαι Εβρίτης, είμαι Θρακικής- εμείς μια μειονότητα αναγνωρίζουμε και αυτή είναι μουσουλμανική, θρησκευτική, και τίποτα άλλο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα εννέα μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γυμνάσιο Ραφήνας, το δεύτερο τμήμα.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Έχει ζητήσει τον λόγο ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης για τρία λεπτά.

Παρακαλώ, κύριε Βελόπουλε, έχετε τον λόγο για να τοποθετηθείτε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα καταλάβαμε γιατί έφτασε η χώρα εδώ, από τη δική σας παρουσία. Πραγματικά, στον βούρκο και την οδηγήσατε εσείς και όλα αυτά που λέτε. Και θα σας απαντήσω τώρα γιατί. Καταλάβαμε ότι δεν καταλαβαίνετε τι λέμε και δεν καταλαβαίνετε και τι λέει ο ελληνικός λαός. Καταλάβαμε ότι είστε εκτός τόπου και χρόνου!

Σας ρώτησε ο κ. Κατρίνης κάτι. Συγκεκριμένα πράγματα σάς ρώτησε και ήρθατε εδώ και μας είπατε τρεις λαλούν και πέντε χορεύουν. Ποια είναι η κυβερνητική γραμμή; Να επιτρέψουμε στον Ερντογάν στις 8 Δεκεμβρίου να πάει στην Θράκη -είστε και Θραξ και το λέτε κιόλας!- παραβιάζοντας και παρεμβαίνοντας ουσιαστικά στα εσωτερικά μιας χώρας; Ποια είναι η γραμμή της Κυβέρνησής σας, ότι έχουμε -λέει ο τουρκικός παράγοντας- ομογενείς στα Δωδεκάνησα; Και πώς φτάσαμε να μας λέει ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών ότι έχουμε ομογενείς στα Δωδεκάνησα; Διότι ανοίξατε εκεί δυο τζαμιά πριν από δυο χρόνια, ενώ δεν έπρεπε να τα ανοίξετε. Η Νέα Δημοκρατία το έκανε. Και επειδή πραγματικά δεν καταλαβαίνετε τι σας γίνεται -και είστε Υπουργός, εσείς προσωπικά- καταστράφηκε ο νομός σας με τι φτιαξές και ήρθατε να κάνετε μικροπολιτικά παιχνίδια με αντίπαλο Βουλευτή άλλου κόμματος. Μικρή πολιτική, κοντή! Πολύ κοντή πολιτική για το μεγαλείο της Ελλάδος. Πραγματικά κοντόφθαλμη! Γιατί, για το αν σας πήραμε το 10% στον Έβρο δεν φταίμε εμείς, φταίει η ανικανότητά σας. Και αν εσείς ως Εβρίτης Βουλευτής έχετε πρόβλημα, δεν θα διαστρέφετε τι λέει η Ελληνική Λύση εδώ μέσα. Δεν επιτρέπω σε κανέναν σαν και εσάς να διαστρέφει την Ελληνική Λύση.

Εγώ, αγαπητέ μου κύριε ήμουν μετανάστης, στη Γερμανία μεγάλωσα. Αυτά, να τα πείτε σπίτι σας, όχι σε εμάς. Αν δεν καταλαβαίνετε τι είναι η μαύρη εργασία, σημαίνει ότι έχετε μαύρα μεσάνυχτα και διορθώθηκε κιόλας και αποσαφηνίστηκε, γιατί ξέρετε ποια είναι η διαφορά μας; Ότι εσείς διαβάζετε. Ήρθατε εδώ για να διαβάσετε κείμενα, κύριε, ενώ εμείς μιλάμε από στήθους και μπορεί στη ρύμη του λόγου να εκφραστούμε και διαφορετικά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ... (Δεν ακούστηκε)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Όχι, όχι, αν δεν αντιλαμβάνεστε τι σημαίνει μαύρη εργασία να πάτε στο δημοτικό να καταλάβετε τι σημαίνει μαύρη εργασία. Γιατί μαύρα μεσάνυχτα έχετε, μαύρη Ελλάδα αφήνετε πίσω σας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Χαίρομαι που το λέτε εσείς αυτό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Και πάμε και στο τελευταίο. Μια συμβουλή από εμένα

ανθρώπινη, φιλική. Ξέρετε, αγαπητέ κύριε Κελέτσης, ο έξυπνος παραδέχεται, ο πονηρός διαστρέφει και ο ανόητος επιμένει. Μην επιμένετε ανόητα, γιατί δεν είστε ανόητος, πονηρός είστε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Νομίζω ότι επί του έτερου ζητήματος και με την παρουσία του Προέδρου λύθηκε το θέμα, βεβαίως έχετε την δυνατότητα να τοποθετηθείτε για ό,τι άλλο θέλετε για δυο λεπτά, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Λύσης, κατ' αρχάς χαίρομαι για τη ρητή δική σας θέση σχετικά με το ζήτημα αυτό. Δεν ήσασταν παρών.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Εδώ ήμουν, το έβλεπα από...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Δεν ήσασταν στην Αίθουσα. Αν ήσασταν εδώ θα ακούγατε. Είναι άνθρωπος, μπορεί να έκανε λάθος εν τη ρύμη του λόγου του.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ουσιαστικά τον Πρόεδρο ευτελίσατε. Ο Πρόεδρος κατάλαβε τι έγινε, εσείς δεν...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Προσέξατε, προσέξατε, ο Πρόεδρος παρενέβη για να γίνει η διόρθωση και εφόσον έγινε η διόρθωση και ρητώς το δηλώνετε εσείς, κανένα...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Γιατί το επαναλάβατε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Πρόεδρε, ακουστήκατε, παρακαλώ να ακουστεί και ο κύριος Υπουργός. Δόθηκε η διευκρίνιση άμεσα. Εγώ είπα ότι αυτό θεωρείται λήξαν, γιατί όντως, δόθηκε άμεσα διευκρίνιση. Άμεσα.

Παρακαλώ, όμως, αφήστε τον κύριο Υπουργό να τοποθετηθεί.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Γιατί το επαναλαμβάνει, όμως;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Το συνεχίζω, γιατί επεκταθήκατε και σε άλλα θέματα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): ... (Δεν ακούστηκε)

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εντάξει, καταλαβαίνομαστε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Χαίρομαι γι' αυτό!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Με είπατε πονηρό, έξυπνο. Είπατε για κοντές, δεν ξέρω πώς ακριβώς τις είπατε...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κοντόφθαλμες;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τα καταλαβαίνω όλα, μην αγχώνεστε. Τα κατα-

λαβαίνουμε. Όμως, και αυτές οι αναφορές σας είναι ανάλογες με τις προηγούμενες. Τέλος πάντων. Ας το θεωρήσουμε λήξαν. Ο κ. Μπούμπας άλλο ήθελε να πει, άλλο είπε. Να διορθωθεί και στα Πρακτικά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Διορθώθηκε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Είναι θετικό αυτό, το γεγονός ότι τελικώς δεν ήθελε να πει αυτό το πράγμα.

Σε σχέση με τα εθνικά θέματα, με προκαλείτε. Είμαι Θρακιώτης. Και είμαι Θρακιώτης, ξέρετε, όχι γιαλαντζί, δηλαδή να λέω ότι με ενδιαφέρει η Θράκη και θεωρίες. Εγώ έχω κάνει μία επιλογή στη ζωή μου. Στη Θράκη είναι η οικογένειά μου, στη Θράκη είναι το επάγγελμά μου, στη Θράκη μένω, πολιτεύομαι και θέλω και τα παιδιά μου να μείνουν εκεί.

Άρα, λοιπόν, μαθήματα πατριωτισμού και ιδίως για τη Θράκη δεν δεχόμαστε ούτε εγώ προσωπικά, ως Εβρίτης και Θρακιώτης Βουλευτής, αλλά ούτε και η Νέα Δημοκρατία. Η Νέα Δημοκρατία υπηρετεί τα εθνικά συμφέροντα. Αυτό είπα προηγουμένως. Οι θέσεις μας απέναντι στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και στα ελληνοτουρκικά θέματα είναι συγκεκριμένες, είναι δεδομένες και δεν έχουν αλλάξει.

Από εκεί και πέρα, περισσότερα και ειδικότερα θα πουν οι αρμόδιοι Υπουργοί μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας ευχαριστώ.

Να ευχηθούμε όλοι μας σήμερα χρόνια πολλά στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεών μας.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, δύο άρθρα, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΝΑΙ

ΝΙΚΗ: ΝΑΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΝΑΙ

Άρθρο πρώτο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΝΑΙ

ΝΙΚΗ: ΝΑΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΝΑΙ

Άρθρο δεύτερο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΝΑΙ

ΝΙΚΗ: ΝΑΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΝΑΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΝΑΙ

ΝΙΚΗ: ΝΑΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΝΑΙ

Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ: ΝΑΙ

ΝΙΚΗ: ΝΑΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΝΑΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο πρώτο Κύρωση Μνημονίου

Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας

Άρθρο 1 Τομείς συνεργασίας

Άρθρο 2 Μέσα συνεργασίας

Άρθρο 3 Μικτή Υποεπιτροπή Γεωργίας

Άρθρο 4 Επίλυση διαφορών

Άρθρο 5 Προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Άρθρο 6 Κάλυψη δαπανών και χρηματοδότηση

Άρθρο 7 Έναρξη ισχύος, τροποποίηση και λήξη Μνημονίου

Άρθρο δεύτερο Έγκριση πρακτικών Μικτής Υποεπιτροπής

Άρθρο τρίτο Έναρξη ισχύος

**Άρθρο πρώτο
Κύρωση Μνημονίου**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, το Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας, που υπογράφηκε στην Αθήνα, στις 25 Αυγούστου 2023, το πρωτότυπο κείμενο του οποίου στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

**Μνημόνιο Κατανόησης
Μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας
και του Υπουργείου Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας
Για συνεργασία στον τομέα της Γεωργίας**

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της Ελληνικής Δημοκρατίας και το Υπουργείο Γεωργίας και Αγροτικής Πρόνοιας της Δημοκρατίας της Ινδίας, στο εξής αναφερόμενα από κοινού ως τα «Μέρη» και μεμονωμένα ως το «Μέρος»,

Επιθυμώντας την εφαρμογή της Συμφωνίας Οικονομικής, Επιστημονικής και Τεχνικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ινδίας, η οποία υπεγράφη στην Αθήνα στις 23 Σεπτεμβρίου 1983,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δύο χώρων στον τομέα της γεωργίας θα είναι προς αμοιβαίο όφελος,

Επιθυμώντας να αντικαταστήσουν το Μνημόνιο αμοιβαίας Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Γεωργίας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας, το οποίο υπεγράφη στο Νέο Δελχί στις 5 Φεβρουαρίου 2001,

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στις δύο χώρες, και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας οι οποίες απορρέουν από την ιδιότητά της ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Κατέληξαν στα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Τα Μέρη αναλαμβάνουν να αναπτύξουν τη συνεργασία τους στον τομέα της γεωργίας. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει, ενδεικτικά, τους ακόλουθους τομείς:

- Φυτική Παραγωγή
- Σποροπαραγωγή, Προστασία Φυτικών Ποικιλιών, Σύστημα Πιστοποίησης
- Φυτογενετικοί Πόροι
- Γεωργία Ακριβείας για Ποιοτική Παραγωγή/Ψηφιακή Γεωργία
- Επεξεργασία Τροφίμων Συμπεριλαμβανομένης της Επισήμανσης και των Προτύπων Ποιότητας
- Γεωργική Στατιστική
- Αγροτική Έρευνα σε Τομείς Αμοιβαίου Ενδιαφέροντος
- Βιολογική Γεωργία

- Προστασία Φυτικής Παραγωγής
- Ασφάλεια Τροφίμων
- Υγειονομικά και Φυτοϋγειονομικά Θέματα
- Κτηνοτροφία και Ζωική Παραγωγή
- Κτηνιατρικά Θέματα
- Προστασία Γεωγραφικών Ενδείξεων
- Παραγωγή Αγροτικών Προϊόντων Υψηλής Ποιότητας
- Διαχείριση Εδαφοϋδατικών Πόρων και Αποτελεσματική Χρήση του Νερού Άρδευσης
- Αγροπεριβαλλοντικά Θέματα
- Κλιματική Αλλαγή και Προσαρμογή Φυτών
- Γεωργική Εκμηχάνιση/Γεωργική Μηχανική
- Αγροτική Οικονομία και Ανάπτυξη
- Σηροτροφία – Μορεοκαλλιέργεια

Άρθρο 2

Η συνεργασία στον τομέα της γεωργίας θα υλοποιείται μέσω:

- α) Ανταλλαγής τεχνικών πληροφοριών και τεκμηρίωσης,
- β) Ανταλλαγής επιστημονικών ερευνητικών πληροφοριών, τεχνογνωσίας και εμπειρίας,
- γ) Ανταλλαγής επισκέψεων εμπειρογνομόνων και συμβούλων,
- δ) Διοργάνωσης εκπαιδευτικών προγραμμάτων, μαθημάτων, σεμιναρίων, συνεδρίων, εργαστηρίων, εκθέσεων, επιτόπιων επισκέψεων και συναντήσεων σε κάθε μία από τις δύο χώρες,
- ε) Ενθάρρυνσης δραστηριοτήτων μικτών επιχειρήσεων για συνεργασία μεταξύ των συνεταιριστικών και ιδιωτικών φορέων των δύο χωρών.

Άρθρο 3

Τα Μέρη συμφώνησαν στη σύσταση Ελληνο-Ινδικής Μικτής Υποεπιτροπής για τη Συνεργασία στον τομέα της Γεωργίας, στο εξής αναφερόμενη ως «Μικτή Υποεπιτροπή Γεωργίας».

Η Μικτή Υποεπιτροπή Γεωργίας θα απαρτίζεται από ίσο αριθμό εκπροσώπων των Μερών. Κάθε αντιπροσωπεία δύναται, επιπλέον, να υποστηρίζεται με πρόσθετους εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων συνεταιριστικών και ιδιωτικών φορέων.

Η Μικτή Υποεπιτροπή Γεωργίας θα λειτουργεί στο πλαίσιο της Ελληνο-Ινδικής Μικτής Επιτροπής που προβλέπεται στη Συμφωνία Οικονομικής, Επιστημονικής και Τεχνικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ινδίας.

Η Μικτή Υποεπιτροπή Γεωργίας θα συνέρχεται περιοδικά σε ημερομηνίες οι οποίες θα καθορίζονται δια της διπλωματικής οδού, εναλλάξ στην Ελλάδα και στην Ινδία.

Η Μικτή Υποεπιτροπή Γεωργίας θα είναι αρμόδια για:

- α) Τη διευκόλυνση της υλοποίησης του παρόντος Μνημονίου
- β) Την ανασκόπηση και καταγραφή των εξελίξεων οι οποίες θα λαμβάνουν χώρα στο διάστημα μεταξύ των συνόδων της
- γ) Την εξέταση και υιοθέτηση προτάσεων συνεργασίας σε συγκεκριμένα πεδία των τομέων συνεργασίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 1
- δ) Τη θέσπιση προτεραιοτήτων για την υλοποίηση του παρόντος Μνημονίου

Εάν κριθεί απαραίτητο, η Μικτή Υποεπιτροπή Γεωργίας δύναται να συστήσει ομάδες εργασίας για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων της.

Άρθρο 4

Κάθε διαφωνία ανάμεσα στα Μέρη ως προς την ερμηνεία ή την εφαρμογή του παρόντος Μνημονίου θα επιλύεται φιλικά μέσω διαβουλεύσεων ή διαπραγματεύσεων.

Όλες οι πληροφορίες και τα έγγραφα που ανταλλάσσονται σε εφαρμογή του παρόντος Μνημονίου θα παραμένουν εμπιστευτικά από τα Μέρη και θα υπόκεινται στους όρους που δύναται να ορίσει το κάθε Μέρος. Τα Μέρη δεν θα χρησιμοποιούν τις πληροφορίες για σκοπούς άλλους από τους καθορισμένους χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση του Μέρους που τις κοινοποιεί.

Το παρόν Μνημόνιο δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών που απορρέουν από άλλες διεθνείς συνθήκες στις οποίες τα Κράτη των Μερών είναι συμβαλλόμενα μέρη.

Το παρόν Μνημόνιο Κατανόησης δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών που απορρέουν από τη συμμετοχή τους σε διεθνείς συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από την ιδιότητα της Ελλάδας ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 5

Κάθε Μέρος θα διασφαλίζει την κατάλληλη προστασία των Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τη συνεργασία σε εφαρμογή του Μνημονίου Κατανόησης, σύμφωνα με τους αντίστοιχους νόμους, κανόνες και κανονισμούς και πολυμερείς συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη και τα δύο Μέρη.

Άρθρο 6

Όλες οι δαπάνες που θα προκύπτουν από την ανταλλαγή επισκέψεων αντιπροσωπειών, εμπειρογνομόνων και συμβούλων θα βαρύνουν την αποστέλλουσα πλευρά, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά εγγράφως. Η πλευρά υποδοχής θα πρέπει να ενημερώνεται για την επίσκεψη ένα μήνα πριν την άφιξη.

Τα Μέρη θα διερευνήσουν τις δυνατότητες εξασφάλισης διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων από διεθνείς οργανισμούς και/ή φορείς χρηματοδότησης.

Η χρηματοδότηση που θα αναλαμβάνεται από τα Μέρη θα τελεί υπό την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας των χρηματοδοτικών πόρων των δύο πλευρών.

Άρθρο 7

Το παρόν Μνημόνιο θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία της τελευταίας διακοίνωσης με την οποία τα Μέρη γνωστοποιούν από το ένα στο άλλο, εγγράφως και δια της διπλωματικής οδού, ότι έχουν ολοκληρωθεί οι απαιτούμενες, κατά την εσωτερική τους έννομη τάξη διαδικασίες για την έναρξη ισχύος του παρόντος Μνημονίου.

Το παρόν Μνημόνιο δύναται να τροποποιείται οποιαδήποτε στιγμή με έγγραφη συμφωνία των Μερών. Οποιαδήποτε τέτοια τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο (1) ανωτέρω.

Το παρόν Μνημόνιο θα παραμείνει σε ισχύ για μία περίοδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του. Στη συνέχεια θα ανανεώνεται αυτόματα για περαιτέρω περιόδους πέντε ετών κάθε φορά, εκτός εάν καταγγελθεί από κάποιο από τα Μέρη με εκ των προτέρων εξάμηνη έγγραφη ειδοποίηση προς το άλλο Μέρος της πρόθεσής του να καταγγείλει το παρόν Μνημόνιο δια της διπλωματικής οδού.

Η λήξη του παρόντος Μνημονίου δεν θα επηρεάσει τις ολοκληρωμένες δραστηριότητες και τις δραστηριότητες που βρίσκονται σε εξέλιξη και έχουν αναληφθεί στο πλαίσιό του, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τα Μέρη.

Το παρόν Μνημόνιο θα αντικαταστήσει το Μνημόνιο αμοιβαίας Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Γεωργίας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας, που υπεγράφη στο Νέο Δελχί στις 5

**Memorandum of Understanding
Between the Ministry of Rural Development and Food of the Hellenic Republic
and the Ministry of Agriculture and Farmers Welfare of the Republic of India
On cooperation in the field of Agriculture**

The Ministry of Rural Development and Food of the Hellenic Republic and the Ministry of Agriculture and Farmers Welfare of the Republic of India, hereinafter referred to jointly as the "Parties" and individually as a "Party",

Desiring to implement the Agreement on Economic, Scientific and Technical Cooperation between the Government of the Hellenic Republic and the Government of the Republic of India, signed in Athens, on September 23, 1983,

Considering that strengthening the cooperation between the two countries in the field of agriculture shall be to their mutual benefit,

Wishing to replace the Memorandum of Understanding between the Ministry of Agriculture of the Hellenic Republic and the Ministry of Agriculture of the Republic of India for cooperation in the field of agriculture, signed in New Delhi on February 05, 2001,

Pursuant to the legislation in force in their respective countries and without prejudice to the obligations of the Hellenic Republic arising from its membership to the European Union,

Have reached the following understanding:

Article 1

The Parties undertake to develop their cooperation in the field of agriculture. Such cooperation may include, indicatively, the following sectors:

- Plant production;
- Seed Production, Plant Variety Protection, Certification System;
- Plant Genetic Resources;
- Precision Farming for Quality Production/Digital Agriculture;
- Food Processing Including Labeling and Quality Standards;
- Agricultural Statistics;
- Agricultural Research in Fields of Mutual Interest;

- Organic Farming;
- Plant Protection;
- Food Safety;
- Sanitary and Phytosanitary Issues;
- Animal Husbandry and Livestock Production;
- Veterinary Issues;
- Protection of Geographical Indications;
- Production of High Quality Agricultural Products;
- Soil and Water Resources Management and Efficient Use of Irrigation Water;
- Agro-Environmental Issues;
- Climate Change and Plant Adaptation;
- Agricultural Mechanization/Agricultural engineering;
- Rural Economy and Development;
- Sericulture – Moriculture;

Article 2

Cooperation in the field of agriculture shall be implemented through:

- a. Exchange of technical information and documentation;
- b. Exchange of scientific research information, know-how and experience;
- c. Exchange of visits of experts and consultants;
- d. Organization of training programs, courses, seminars, conferences, workshops, exhibitions, field visits and meetings in either of the two countries;
- e. Encouragement of the activities of joint ventures for collaboration between the cooperative and private sectors of both countries.

Article 3

The Parties have agreed on the establishment of a Hellenic-Indian Joint Sub-Committee for Cooperation in the Field of Agriculture, hereinafter referred to as "Joint Sub-Committee on Agriculture".

The Joint Sub-Committee on Agriculture shall be composed of an equal number of representatives of the Parties. Each delegation may also be assisted by additional experts, including delegates of cooperatives and private agencies.

The Joint Sub-Committee on Agriculture will be operating within the framework of Hellenic-Indian Joint Committee provided for in the Agreement of Economic, Scientific and Technical Cooperation between the Government of the Hellenic Republic and the Government of the Republic of India.

The Joint Sub-Committee on Agriculture shall meet periodically on dates agreed upon through diplomatic channels, alternately in Greece and India.

The Joint Sub-Committee on Agriculture will be responsible for:

- a. Facilitating the implementation of this Memorandum
- b. Reviewing and recording developments taking place during the interval between its sessions
- c. Examining and adopting proposals for cooperation in specific areas of the sectors of cooperation stated in article 1.
- d. Setting priorities for the implementation of this Memorandum

If deemed necessary, the Joint Sub-Committee on Agriculture may establish working groups for a more effective implementation of its duties.

Article 4

Any dispute between the Parties arising out of the interpretation or the implementation of this Memorandum shall be resolved amicably through consultations or negotiations.

All information and documents to be exchanged pursuant to this Memorandum will be kept confidential by the Parties and will be used subject to such terms as each Party may specify. The Parties will not use the information for purposes other than specified without the prior written consent of the disclosing Party.

This Memorandum shall not affect the rights and obligations of the Parties arising from other international treaties to which the States of the Parties are a party to.

The present Memorandum of Understanding does not affect rights and obligations of the Parties arising from their participation in international agreements, including those arising from the membership of Greece to the European Union.

Article 5

Each Party will ensure appropriate protection of Intellectual Property Rights generated from cooperation pursuant to MoU, consistent with their respective laws, rules and regulations and multilateral agreements to which both Parties are party to.

Article 6

All expenses arising from the exchange of visits of delegations and experts and consultants will be borne by the sending side, if not otherwise agreed in writing. The receiving side has to be informed about the visit one month prior to the arrival.

The Parties shall explore the possibilities to ensure the availability of financial resources from international organizations and/or funding agencies.

The financial funding undertaken by the Parties will be subject to the availability of the financial resources of both sides.

Article 7

This Memorandum shall enter into force on the date of the last notification by the Parties informing each other, in writing and through diplomatic channels, about the completion of their internal procedures that may be required for its entry into force of this MoU.

This Memorandum may be amended at any time by written agreement of the Parties. Any such amendment shall enter into force in accordance with the procedure provided for in paragraph (1) above.

This Memorandum shall remain in force for a period of five (5) years from the date of its entering into force. Thereafter, it will be automatically renewed for further periods of five years at a time, unless terminated by either Party by giving a six months advance notice in writing to the other Party of its intention to terminate this Memorandum through diplomatic channels.

The termination of this Memorandum will not affect completed and on-going activities undertaken within its framework, unless otherwise agreed upon by the Parties.

This Memorandum shall replace the Memorandum of Understanding between the Ministry of Agriculture of the Hellenic Republic and the Ministry of Agriculture of the Republic of India for cooperation in the field of agriculture, signed in New Delhi on February 05, 2001, which shall cease to be in force upon the date of entry into force of the present Memorandum.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned being duly authorized thereto by their respective Governments have signed this Memorandum of Understanding.

Done at Athens on Friday 25 August 2023 in two originals, each in the Greek, Hindi and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation, the English text shall prevail.

For the Ministry of Rural
Development and Food
of the Hellenic Republic

Eleftherios Avgenakis
Minister of Rural Development and Food

For the Ministry of Agriculture
And Farmers Welfare
of the Republic of India

Rudrendra Tandon
Ambassador of India to the Hellenic Republic

Άρθρο δεύτερο
Έγκριση πρακτικών Μικτής Υποεπιτροπής

Τα πρακτικά της Μικτής Υποεπιτροπής του άρθρου 3 του Μνημονίου εγκρίνονται με κοινή απόφαση των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών.

Άρθρο τρίτο
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Μνημονίου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου 7 αυτού.

2. Από τη θέση σε ισχύ του υπό κύρωση Μνημονίου: α) παύει να ισχύει το Μνημόνιο Αμοιβαίας Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Γεωργίας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας της Δημοκρατίας της Ινδίας για συνεργασία στον τομέα της γεωργίας, που υπογράφηκε στο Νέο Δελχί στις 5 Φεβρουαρίου 2001 και β) καταργείται ο ν. 3041/2002 (Α' 185) που κύρωσε το εν λόγω Μνημόνιο.

Αθήνα,.....2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

4. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 12.10' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 22 Νοεμβρίου 2023 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επι-καίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ